

Sniego ar šlabdribos,
dieną 28°, naktį 17
Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:34

THIS ISSUE
CONSISTS OF
TWO PARTS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLIV.

Kaina 5c

Chicago 8, Ill.

Šeštadienis, Sausio- January 5 d., 1957 m.

Price 5c

4

PRAEJUS 2 MĖN. VENGRAI VIS DAR KARIAUJA

O. GROTEWOHL PRAŠO KREMLIAUS VALDOVUS TIKĖTI JŲ KLUSNUMU

Chruščevo nebuvo Rytų Vokietijos satelitu sutikime. Nikita esąs kur tai išvažiuos

MASKVA. — Rytinės Vokietijos premieras Otto Grotewohl, atvažiuojantis su saviškių delegacija į Maskvą, įtikinėjo savo kalboje prieš susirinkusius Kremliaus didikus, kad jų draugystė yra tvirta, kurios negali sudrumsti tokie įvykiai, kaip Vengrijoje.

Grotewohl yra tikras uzurpatorius, Sovietų valdžios įgaliotinis, bet pilnas „komunistiškos“ drąsos laikyti save Rytinės Vokietijos gyventojų atstovu. Tokiais save laiko ir Vengrijos kardininkai, nors tauta jų nekenčia, kaip maro.

Stoty Grotewohl ir jo delegaciją pasitiko Bulganinas su savo artimiausiais bendradarbiais. Trūko tik Nikitos Chruščevo. Jis nepasirodė nė vakare, priešimimo balių. Manoma, kad jis išskubėjo į kurį nors imperijos kampą tramdyti neramių vergų.

Apšnekėjo „karo kurstytojus“

Imperialistinių šalių karo kurstytojai — šnekėjo Grotewohl — siekia sukurstyti komunistų bloko tautas, bet šitai jiems nepasiseks. Jų draugystė esanti paremta ne tankais ir durtuvais, bet „bendrąsiais interesais, internacionalizmu, lygybe ir savitarpine pagarba“.

Niekad šitokie plepalai tųščiau neskambėjo, kaip po vengrų revoliucijos. Penktadienį Grotewohl delegacija pradėjo derybas su Kremliaus ponais. Oficialiai sakoma, kad derybos liečia politinius, ekonominius ir kultūrinius santykius su Sovietų Sąjunga.

Sukilimai Lenkijoje ir Vengrijoje sugriovė ne tik Kremliaus, bet ir pačių satelitų, neišskiriančių ir Rytų Vokietijos, ekonominius planus. Grotewohl turi maldauti, kad Sovietai sumažintų Rytinės Vokietijos išnaudojimą, kadangi ir ji pati vos laikosi ant kojų.

Amerikos milijonai, skirti Irano ūkiui, išieškoti niekam

Kongreso komitetas praves smulkius tyrinėjimus

WASHINGTONAS, D. C. — Kongreso tarptautinių operacijų komitetas pareiškė pasipiktinimą, kad milijoninės sumos, skirtos Irano ekonominei paramai, buvo išleistos pačiu skandaliskiausiu būdu.

Komiteto narys, kuris prašė neskelti jo pavardės, nuo savęs paaiškino, kad valstybės sekretorius Dulles paprašė šių išieškojimų smulkmenų neskelti, nes tam laikas esąs labai nepalankus. Komiteto pirmininkas Hardy (dem., Va.) šį laikotarpį išnaudos smulkiems dalykams tyrinėjimams ir duomenis paskelbs po Eisenhowerio doktrinos priėmimo.

1951-56 metais Iranas gavo iš Amerikos techninei paramai \$250,000,000. Iranas įkrito į didelius sunkumus, kai Mossadegh vyriausybė nusavino anglių žibalo pramonę ir sustabdė jos prekybą.

Bet Amerikos duotoji parama nebuvo nei ekonominė, nei techninė pagalba šiam kraštui, sakoma minėto komiteto pareiškime.

IŠ VISO PASAULIO

Izraelis trauksis iš Sinojaus

JERUZALĖ. — JT policijos viršininkas gen. Burns ir Izraelio armijos štabo viršininkas gen. Dayton aptarė technines sąlygas atsitraukti izraelitų kariuomenei iš pusės Sinojaus pusiasalio ir jį užleisti JT policijai. Dėl atsitraukimo iš likusios dalies tariasi New Yorke JT sekretoriui su Izraelio užsienio reikalų ministere Golda Mair.

St. Louis profesorius Lvove

MASKVA. — Buvęs St. Louis universiteto geodezijos profesorius Orest Makar, 47 m., kuris iš tarptautinės konferencijos Stockholme pasuko į matušką Rosiją, paskirtas Lvovo politinės institucijos geodezijos skyriaus vedėju. Prof. Makar parsigabeno iš Amerikos ir karninių paslapčių. Amerikoje jam teko pora metų dirbti White Sand, N. M., raketų bandymų laukoose.

Mirė Austrijos prezidentas

VIENA. — Penktadienį mirė Austrijos respublikos prezidentas Theodor Koerner, sulaukęs 83 metų. Theodor Koerner buvo Austro-Vengrijos armijos generolas (armijos štabo viršininkas). Po I pasaulinio karo jis išryškėjo kaip socialistų kovotojas. Prieš išrenkant 1951 metais į prezidentus, Koerner buvo Vienos vyr. burmistras. Dar per savaitę jį aplankė JAV viceprezidentas Nixon, atvykęs padėkoti už austrų tautos nuosirdžią paramą vengrų pabėgėliams. Prez. Koerner buvo viengūnis.

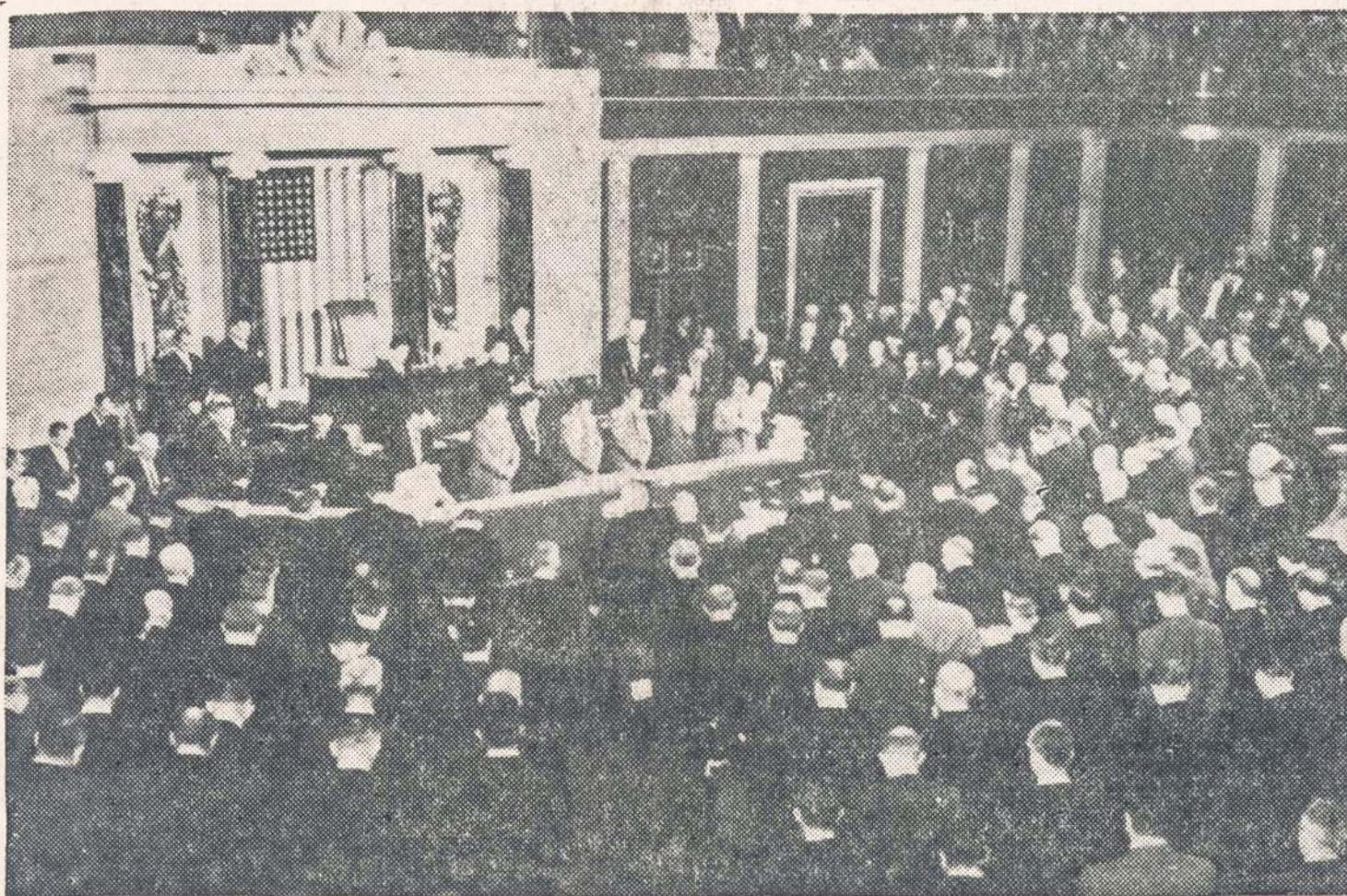
Grįžo 800 vengrų pabėgėlių

VIENA, Austrija. — Šią savaitę į Vengriją grįžo 800 pabėgėlių. Austrijos ir JT pareigūnai užtikrino, kad jie viso grįžo laisva valia, pamatę, kad jiems maža vilties patekti į Ameriką arba kitas pagedaujančias šalis ir kad ilgą laiką teks skursti prikimštose stovyklose.

Laivai pralaužė ledus

McMURDO SOUND, Antarktika. — Du Amerikos laivai, plaukiantys su kareiviais, maistu ir kitais reikmenimis į Antarktikos bazę, Naujų Metų naktį įstrigo į ledus. Penktadienį laivai pranešė, kad jiems pasisekė ledu pralaužti ir įplaukti į Cape Hallet. Viename iš jų buvo 200 laivyno kareivių.

— 8 prancūzų alpinistai buvo išgelbėti iš Monblano kalnų, heliopterio lakūnams rizikuojant savo gyvybes. Snieguotose viršūnėse liko dar du alpinistai. Jų tėvai paprašė lakūnų nebesiaukoti, kadangi viltys, kad jie dar gyvi arba kad būtų galima ten nusileisti, yra labai mažos.

85-tojo Kongreso atidarymo bendras vaizdas. Kunigas Bernard Braskamp skaito maldą.

LENKAI RODO SAVO NEAPYKANTĄ SOVIETŲ KARIŠKIAMS, JŲ ŠEIMOMS

Valdžia tokius „chuliganus“ žada griežtai bausti

VARSUVA. — Chuliganai ir nedraugiški nusiteikę elementas sukėlė pastaruoju metu daug nemalonių incidentų tose Lenkijos vietose, kur yra Sovietų kariuomenės įgulos, rašo Lenkijos komunistų partijos organas „Trybuna Ludu“.

Valdžios įstaigos gavusios daug nusiskundimų apie kai kurių lenkų brutalių elgesį ne tik su Sovietų kariškiais ir valdininkais, bet ir jų šeimomis, rašo toliau minėtas laikraštis.

Motyvai yra politiški

Kad aprašomas „chuliganizmas“ yra politinio pobūdžio, netiesioginiai patvirtina ir „Trybuna Ludu“. Laikraštis rašo, kad tų incidentų tikslas yra sukiškinti lenkų gyventojus su Sovietų kariuomene, kuri laikinai stovi Lenkijoje. Komunistų spauda, rašydama apie Sovietų armijos įgulas, veik visad prideda, kad ji tik „laikinai“ bus Lenkijoje.

Laikraštis baugina antisovietinį elementą griežtomis bausmėmis. Jei Lenkijos teismai dabar teisia Sovietų kareivius, nusikaltusius vietos įstatymams, tai juo labai jų uždavinys yra sudrausti tuos chuliganus, kurie brutaliu elgesiu su Sovietų piliečiais nori pagadinti gerus santykius tarp šių dviejų valstybių, rašo „Trybuna Ludu“.

Parduos Lenkijai maisto produktų

Mokės doleriais, bet pigiai

WASHINGTONAS, D. C. — Prekybos departamentas pranešė, kad artimiausiomis dienomis bus atšaukti suvaržymai parduoti Lenkijai Amerikos maisto produktų iš vyriausybės pertekliaus sandėlių.

Suvaržymai, kurie buvo išleisti prieš 2 metus, lietuš ne vien Lenkijai, bet ir visas kitas komunistines šalis. Lenkija bus pirmoji satelitinė valstybė, kuriai šie suvaržymai nebebus taikomi. Tas rodo, jog JAV vyriausybė dabar laiko Lenkiją pakankamai savarankiška valstybe.

Už maisto produktus Lenkija turės mokėti doleriais, bet daug žemesne kaina, negu produktai kainuoja tarptautinė rinkoje. Pasitarimuose su JAV ambasadorium Lenkijos prekybos ministeris išreiškė pagedavimą pirkti kviečių medvilnės ir žemės ūkio bei fabrių mašinų.

Marinų batalionas esąs ginkluotas ir atominė artilerija

Tik reikia gauti prezidento leidimą jai panaudoti

WASHINGTONAS, D. C. — Marinų batalionas iš 2,000 vyrų, priskirtų prie 6-to laivyno Viduržemio jūroje, yra aprūpintas ir 8 colių atominėmis patrankomis bei atominiais šaudmenimis.

Tai patvirtino marinų korpuso viršininkas gen. McC. Pate. Batalionas su atominė artilerija buvo priskirtas anglų prancūzų invazijos į Egiptą dienomis. Laikraščiai, kuries gen. Pate suteikė šią informaciją, aiškina, kad marinai yra pasiruošę atominiam karui.

Baltųjų rūmų sekretorius Hagerty to nenuneigė, bet papildė, jog ginklams panaudoti reikėtų gauti specialų prezidento leidimą. Leidimą prezidentas gali pasiųsti per ketelį minučių.

Airių teroristai dirbą išvien su Sovietų agentais

Anglai turį įrodymų

LONDONAS. — Dienraštis Daily Mail rašo, kad anglai turi įrodymų, jog airių teroristai, kurie puola bombomis ir kitais ginklais anglų įstaigas Šiaurės Airijoje (ši dalis vis dar priklauso Anglijai), dirba išvien su Sovietų agentais.

Sovietų agentų centras esąs Dubline, Airijoje. Iš čia jie palaiko ryšius su IRA kovotojais, aprūpina didelėmis pinigų sumomis ir siunčia per sieną į Šiaurės Airiją kovoti su angliais. IRA (airių revoliucinė armija) kovoja už Šiaurės Airijos išvadavimą iš anglų valdžios.

Pagrobė aktorę Marie McDonald

HOLLYWOOD. — Žmogviai pagrobė iš namų, Velley Division, filmų aktorę Marie McDonald, kuri neseniai išsiskyrė su savo vyru Harry Karl, vadintu batų karaliumi.

Netrukus nežinomas balsas paskambino telefonu jos motinai ir pasakė, kad Marie yra saugioje rankose, kad jai nieko neatsitiks, jei nebus kreiptasi į policiją.

Vėliau buvo pastebėtas laiškas

SOVIETŲ MOTORVEŽIMIAI GRĮŽTA SKYLĖTI NUO PARTIZANŲ KULKŲ

Karo teismai šaudo pagautus su ginklais, bet ir stalinišku teroru nepalaužia tautos dvasios

BUDAPEŠTAS. — Praėjus 2 mėnesiams nuo juodojo sekmadienio (lapkričio 4 d.), kada Sovietai, sutraukę 200,000 kareivių ir 5,000 tankų, puolė ką tik išlaisvinusią Vengriją, okupantai ir šiandien negali pasakyti, kad jie yra galutinai pribaigę vengrų laisvės kovą.

Ike nori atitaisyti savo klaidas, sako Adlai Stevensonas

Tiki, kad dar galima padėti Vidurinių Rytų valstybėms

WASHINGTONAS, D. C. — Buvęs demokratų kandidatas į prezidentus Adlai Stevenson atvyko į kongreso atidarymą ir paskleidė korespondentams savo kritišką pareiškimą apie Eisenhowerio Vidurinių Rytų politiką.

Prez. Eisenhoweris, prašydamas kongresą patvirtinti jo naująjį Vidurinių Rytų politikos planą (leidimą pasiųsti kariuomenę) nori užbėgti Sovietams už akių ir užpildyti tą tuštumą, kuri ten susidarė jo paties politikos dėka, sako Stevensonas.

Jis priminė Eisenhowerio tvirtinimus priešrinkiminiame laikotarpyje, kad Amerika nebus įvelta į Vidurinių Rytų nesantaiką. Gi dabar jis prašo leidimo siųsti misijų kariuomenę kovoti Viduriniuose Rytuose.

Jis, Stevensonas, jau prieš metus laiko reikalavęs tokios deklaracijos, kad JAV priešinsis bet kokiems Vidurinių Rytų pakitimams ginklu rankoje, ir įspėjęs apie pavojingą Sovietų įtakos plitimą.

Stevensonas išreiškė viltį, kad ir pavėluota akcija gal dar padės išgelbėti Vidurinius Rytus nuo gresiančių pavojų.

Stevensonas išreiškė viltį, kad ir pavėluota akcija gal dar padės išgelbėti Vidurinius Rytus nuo gresiančių pavojų.

Tirs pasekretoriaus biznio santykius su žmonos kompanija

Gavusi karinių užsakymų

WASHINGTONAS, D. C. — Senato tyrinėjimų komitetas McClellan (dem., Ark.) pranešė, kad ir jo komitetas susidomėjo gynybos sekretoriaus padėjėjo Robert Ross žmonos kariniais kontraktais.

Jo žmona Claire yra Wynn Enterprise prezidentė. Kompanija priklauso Ross šeimos nariams. Robert Ross, gaudamas aukštą paskyrimą vyriausybės, turėjo iš kompanijos ištotti. Bet vyriausia galva liko jo žmona.

Pereitais metais Wynn Enterprises laimėjo varžytynės pagaminti kariuomenei drabužių už \$834,150. Mrs. Ross aiškina, kad vyras su jos kompanija nieko bendra neturi. Ji kontraktą laimėjusi dėlto, kad sutiko išpildyti už mažiausią kainą.

Sen. McClellan pažadėjo nustatyti, kokie santykiai yra tarp pasekretoriaus Ross ir jo žmonos firmos ir kokios įtakos Ross turi skirstant kariuomenės užsakymus.

dėžę panašaus turinio laiškas, sukljuotas iš atskirų iš laikraščių iškarpytų žodžių.

Trijose srityse, kur gamtos sąlygos miškai, kalnai — sudaro patogesnes sąlygas partizaniam karui, vengrų laisvės kovotojai ir toliau atkakliai mušasi su ginklu rankoj prieš Sovietų kariuomenę ir vietos komunistų policiją.

Tie trys kovų židiniai yra: apie Miskolc, šiaurės rytuose; apie Pecs, pietuose; ir apie Balatan ežerą, vakaruose. Budapešte galima matyti grįžtančius Sovietų sunkvežimius, automobilius remonto darbams į karines dirbtuves. Motorvežimiai yra skylėti nuo partizanų kulku, ypač tie, kurie grįžta iš kautynių Miskolco rajone, netoli Čekoslovakijos sienos.

Teroro mašina sukasi

Budapešto policijos viršininkas Gyorgi Sos patvirtina, kad reacionieriai vis dar yra ginkluoti.

Karo lauko teismai važiuoja iš vieno miestelio į kitą ir teisia pagautus kovotojus. Karts nuo karto valdžia paskelbia ir pavardę nuteisto mirti kovotojo. Bet sušaudytųjų ir pakartųjų kovotojų yra žymiai daugiau, negu komunistai oficialiai paskelbia.

Vienas iš paskiausiai sušaudytų minimas 25 metų kovotojas Geza Szivos. Pas jį policija radusi ginklų.

Naujas angliakasių streikas

Ketvirtadienį prasidėjo naujas streikas Tatabanya anglių kasyklose vidurinėje Vengrijoje.

Apie 75% angliakasių atsiskė dirbti, kol nebus paleisti jų 12 draugų, suimtų Naujų Metų vakarą. Apie šį streiką rašo ir komunistų spauda. Ji skundžiasi, kad Tatabanya kasyklos ir taip duoda tik 40% anglių, negu duodavo normaliais laikais. „Nepšabadsag“ rašo, kad gruodžio mėnesį buvo beklanti anglių produkcija, bet staiga ji visiškai susmuko, tartum kam nors įsakius.

Laikraštis iškelia ir daugiau bėdų, kurias angliakasiai pridaro Kadar valdžiai. Taip antai, jie ateina, padirba iki pietų, o paskui grįžta namo su maišais anglių. Nėgana to, jie reikalauja iš anglių tresto ir sunkvežimių pavogtomis anglimis parsigabenti.

Kai darbininkų tarybos pirmininkas (valdžios įstatytas) norėjo juos sudrausti, jie jį apstumdė ir pažadėjo kitą kartą primušti.

I inauguraciją pakvietė ir Kadaro „ambasadorių“

WASHINGTONAS, D. C. — Baltieji rūmai, siųsdami kvietimus užsienio šalių diplomatomams į prez. Eisenhowerio inauguracijos iškilmes, pasiuntė kvietimą ir iškamšinę Vengrijos vyriausybės pasiuntiniui.

Esą buvę nepatogu jį aplenksti, kadangi JAV pripažįsta komunistinę Vengrijos vyriausybę.

Zarasiškių Klubo parengimas

Klubo parengimas įvyks šventinio vakaro, sausio 19 d., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St.

Rengimo komisija, kurią sudaro P. Padvaikas, A. Čičelis, J. Žilėnas, Ieva Jakubonienė, A. Smith, O. Užindienė ir V. Marčišienė, deda visas pastangas, kad tinkamai galėtų priimti atsilankiusius viešniais ir svečiais, kurių tikisi susilaukti gausiai.

Ieva Jakubonienė, klubo pažiba, savo vardadienio progą gruodžio 30 d. į savo namus sukvietė visą rengimo komisiją ir kitus klubo narius, kurie prie karališkai priręgtų vaišių diskutavo rengimo reikalus. Be diskutuojant ir užkandžiaujant prie klubo prisirašė trys žymūs asmenys, būtent buvę ciceriečiai ponai Miliauskai iš Worth, Ill., ir Adomas Bernadišius iš Cicero. Galimas daiktas, kad jie parems parengimą savo atsilankymu.

Veikloji pusė, t. y. moterys, pasižadėjo pateikti įvairių kepinių, kuriuos paruos ponai Slepikai savo valgomų daiktų krautuvėje. Galimas daiktas, kad ponai nepasigailės jaunų viešniukų.

Naujas Anglų-Lietuvių kalbos žodynas

Daugiau, kaip 20,00 žodžių, kaina tik \$4.00.

Didelis pasirinkimas radio aparatų, su kuriais girdimos visos pasaulio šalys, taip pat gauta ir rašomųjų mašinelių naujų modelių. Reikalaukite katalogų ir informacijų. J. Karvelis, 3322 So. Halsted St., Yards 7-0677, Chicago, Ill. (Sk.)

iš savo paukštienos krautuvės. O vyrai, atsilankiusius vaišius įvairiais skaniais gėrimėliais.

K. Davis orkestras linksminis publika įvairiais muzikos kūriniais. Solistė Genovaitė Macziszadėjo sa lakštas balseliu papuošti tą šaunų klubo vakarą. Atsilankiusieji tikrai nesigailės praleidę vakarą su zarasiškiais (kviečiami ir nezarasiškiai gausingai atsilankyti).

Spėjau, kad miegas zarasietis Stasys Juškėnas pavartos savo mikiąją plunksną lietuviškoje spaudoje, apibūdindamas Zarasių kraštą ir zarasiškių klubą dar prieš parengimą. Apgailestaujame, kad klubo fin. sekretorius Justinas Juškėnas sunkiai serga ir, galimas daiktas, parengime nedalyvaus.

Vajasiškietis

— Eltoje buvo jau ne kartą rašyta, kiek okup. Lietuvoje privisę visokių ponų ir prižiūrėtojų, kurie, gaudami riebias algas, stengiasi kitus tik kontroliuoti ir mokyti "marksistinės koncepcijos". Tačiau Sov. Sąjungoje šiuo atžvilgiu, rasi, dar gražiau. Štai "Pravda" aprašo, kaip ponaiškai administruojamas Maskvoje "Metropolis", turįs 234 kambarius. Visą viešbutį prižiūri 700 tarnautojų ir 116 administratorių. "Pravda" nusišunkdžia, kad tie 116 direktorių, vice direktorių, inspektorių, kontrolių valdininkų ir prižiūrėtojų turtų tik vieną vienintelį rūpestį, būtent — kaip kuo greičiau išleisti 8 valandas ir paskiau "nusiimti nuo darbo"... Tačiau negi tokia padėtis tik viename "Metropolioje"? (E)

Mazėikių Lietuvos kaimų tarybų ir mokyklų padėkoms

Tai bent politika

JAV nemėgsta diktatorių bei diktatūrų. Kaip jos konstitucijoje, taip ir jos sieloje vyrauja demokratiški principai: did. tolerancija — tikybų, tautybių, papročių ir kit. atžvilgiais. Jos vyriausias tikslas: gyventi laisvėje ir leisti kitiems tai laisvę naudotis. Bent iš paviršiaus atrodė, kad ir abi partijos tais pačiais tikslais ir idealais gyvena. Gyvenime matome daug prieštaravimų. Prieš Hitlerį ir Mussolinį Amerikos vyriausybė stojo piestu ir kovojo tol, kol su-naikino juos. Jie buvo to verti, nes jie buvo paniekinę ir sutrypę kitų tautų brangiausius prigimtus — gamtos dovanotas — turtus laisvę ir gyvybę. Tai buvo girtina politika. Sudėtos aukos neveli.

Bet iš kitos pusės, tuo pačiu metu, kur kas baisesnis, žiauresnis ir laukiniškesnis žmonijos priešas — diktatorius liaupsintas. Amerikos darbu ir krauju nuo pražūtis angintas, išaugintas ir padėtas dar šitų milijonų laisvų žmonių pavergti — nužmoginti. Ar ir čia mūsų vyriausybė vadovavosi tais pačiais tautos idealais "laisvę ir brolybę"? Ar ir čia vadovautasi ta pačia politika — "šalin diktatūros! šalin tautų naikintojai!"

Dabar dažnai aiškinama, kad vyriausybė tuo metu nepažinojo bolševizmo, nepermatė Stalino sukto ir apgaulingos politikos kėslių.

Priešais, kad taip buvo. Bet kas gi dabar darosi? Ar ir dabar dar nežino — nemato bolševizmo toli siekiančių nagų ir neriamos kilpos laisvajam pasauliui? Argi ne Nasserio rankomis bandoma užmesti raudonoji kilpa vid. rytuose. Argi Amerikos vyriausybė nematė ir nemato tame pasaulio taške ruošiamo pavojaus, kad šoko pagalbon tiems patiems diktatoriams, kurių blogų užmačių sakėsi anksčiau nežinojusi? Išplakusi Angliją, Prancūziją ir Izraelį, lyg perpykęs tėvas vaiką, ir priverusi atsisakyti nuo užkirtimo — pastojimo diktatorių kelio, dabar atrodo, lyg susigėdo savo darbo, tarytum, tas perpykęs tėvas veltui priplakęs vaiką, pradėjo raminti — glostyti, žadėdama bilijonus dolerių.

Ar šie veiksmai galima vadinti išmintingais ir ar bent kokia valstybės vyrų politika? Ar tie veiksmai išplaukė iš tautos idealų? Tėvų savivaliai suvaldyti ir vaikų nuo neužtarnauto plakimo apsaugai valstybė turi baudžiamuosius įstatymus. Teismas tokius tėvus baudžia. Kas gi baus ir kaip baus politikierius ir tautos turtų švaistytojus? Juk pastarieji mūsų politikierių veiksmams, tiesioginiai ir netiesioginiai, remia laisvojo pasaulio pabaisa. Mūsų pačių jėgomis ir pinigais vėl auginamas ir stiprinamas tas pats diktatorius. Ar ilgai tauta toleruos nuolatines politikierių klaidas ir pinigų švaistymą?

Argi mūsų vadai mano, kad arabai bus dėkingi Amerikai už karo veiksmų sustabdymą. Jei taip būtų baigęsi, tai gal Amerikos autoritetas būtų išlikęs sveikas. Bet dabar, pasižadėjęs lopyti Anglijos suplyšusį išdo maišą amerikoniškais doleriais, bus didelis pagrindas arabams įdukti ir nepakęsti Amerikos, kaip kad Anglijos ir Prancūzijos. Jei jau pinigais grindžiama politika, tai kam reikėjo atsakyti Egiptui tie 58 ml. dolerių? Ar ne protingiau būtų buvę duoti 2-3 kartus daugiau? Nasseris nebūtų turėjęs reikalo iškoti raudonųjų globos. Anglija su Prancūzija nebūtų įkritusios ir tokias bėdas. Argi tai politika vyrų, pasėpusių vadovauti pasauliui? Bet kariame kitame krašte, išskyrus diktatūras, tokie politikai senai būtų buvę pašalinai.

Čia visiemis laisvė.

A. Asmalietis

Skaitykite "N-nas"

— Vak. Vokietijoje pasirodė pirmasis numeris vengrų laikraščio, pavadinto "Nerzetor" ("Tautos sargyba"). Tai daugiausia "revoliucinių vengrų rašytojų", dalyvavusių vengrų tautos sukilime, bet paskiau pasprukusių į laisvę, remiamas spaudos organas.

Tarptautinis Raud. Kryžius Budapešte maitina apie pusę ml. žmonių. Bet paskiausiai metu iš laisvųjų Vakarų gaunama maistas bolševikai Vengrijoje mėgina duoti savo paaukūiams ir bolševikiniais veikėjams. Vengrų laisvės kovotojų grupė Šveicarijoje nupaskojo, kaip Sovietai žiauriai malšina vengrus. Kreklus apkaltintas, kad Vengrijoje naudoja tuos pačius genocidinius metodus, kuriuos jis vartoja pagrobęs Baltijos valstybes. "Newsweek" žiniomis, vengrų armija iš 250,000 numatoma sumažinti iki 25,000 kovojojų.

Siuntiniai į Lietuvą

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO. siunčia į LIETUVĄ (ir kitur) siuntinius su: angliškom viln. medžiagom, avalyne, vaistais, maistu, siuv. mašinom, akordeonais (siunčiam iš Anglijos).

Bendrovė taip pat persiunčia į Lietuvą ir Jūsų pačių sudarytus ir mums pristatytus siuntinius (siunčiam ir oro paštu). Visi mokesčiai sumokami siuntėjo, gavėjas NIEKO NEMOKA. Pristatymas garantuojamas — Pilnas draudimas.

Prašykite katalogų bei informacijų: OVERSEAS CARGO CO., 2412 W. 47 St., Chicago 32, Ill. Tel.: LA 3-5049, Y 7-4337. S. P. JUODVALKIS Siuntinių tarnyba 8 metai.

Skaitykite "N-nas"

WALTER SONGAILA
gyv. 7945 So. Maplewood Ave.

Mirė 1957 metų sausio mėn. 3 dieną, sulaukęs 42 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Bernice (pagal tėvus Kibartaitė), sūnus Walter Jr.; tėvas Boleslovas Songaila, 2 seserys: Florence Prue, jos vyras Harold (Los Angeles, Calif.); Therese Santucci, jos vyras John; 2 tautos: Anna Pleckauskas, jos vyras Frank ir Levos Gestaut ir jų šeimos; dėdė John Songaila, jo žmona Mary ir jų šeima; uošvienė Marijona Kibartas, švogerka Josephine Vaisis, jos vyras Alban, jų šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklaušė Dariaus-Girėno Postui 271 American Legion, De La Salle High School Father's Club.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Avenue.

Pirmadienį, sausio mėn. 7 dieną, 8:30 valandą ryto velionis bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Walter Songailos giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Seserys, Tėvas ir Giminės.

Laidotuvių direkt. John F. Eudeikis. Tel.: LAfayette 3-0440.

JUSTIN YUSKĖNAS
gyv. 2547 West 45th Street

Mirė 1957 m. sausio mėn. 3 dieną, 3:30 val. po pietų, sulaukęs 68 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Zarasų apskr., Zaplatiškių kaime. Amerikoje išgyveno 44 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Josephine (pagal tėvus Karalevičiūtė); sūnus John, dukrė Sophie; uošviai Josephine ir Hypolitas Karalevičiai; pusbrolis Alfonsas Juzėnas ir daug kitų gimiinių, draugų bei pažįstamų. Lietuvoje liko sesuo Rožė Pikauskienė.

Priklaušė Rūtos Nr. 1 draugijai, Zarasiškių klubui, Piliečių klubui, Chicago Lietuvos draugijai, Uteniškių ir Ervilkiečių klubams.

Kūnas bus pašarvotas 3 val. po pietų John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave.

Antradienį, sausio mėn. 8 dieną, 8:30 valandą ryto velionis bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Justino Yuskėnas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Dukrė, Uošviai ir Giminės.

Laidotuvių direkt. John F. Eudeikis. Tel.: LAfayette 3-0440.

JOHN M. KARNELSKI
gyv. 4601 So. Hermitage Ave.

Mirė 1957 metų sausio mėn. 3 dieną, 11:20 valandą ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Tytuvėnų parapijoje, Kibūčių kaime.

Amerikoje išgyveno 51 metus.

Paliko nuliūdę: dukrė Eleanor Yurkus, žentas Charles, anūkė Charlene; brolis William, mirtis Stephanie Karnelski, anūka: John Jr. ir Gerald; daug kitų gimiinių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Avenue.

Pirmadienį, sausio mėn. 7 dieną, 8:30 valandą ryto velionis bus lydimas iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. John M. Karnelski giminės, draugai bei pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Dukrė, Žentas, Anūkai, Brolis ir Giminės.

Laidotuvių direkt. John F. Eudeikis. Tel.: Yards 7-1741.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

SLA 129 kuopos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 6 dieną, 1 val. po pietų Dievo Apvaizdos parapijos svetainėje, 713 W. 18th St. Visi nariai kviečiami atsilankyti.

—SLA 129 kuopos valdyba.

1957 m. sausio 6 d., 2:30 val. po pietų "Dubysos" (buv. Friendly Inn) svetainėje, 2548 W. 69th St., įvyks SLA 217 kp. narių susirinkimas. Bus renkama valdyba ir sprendžiami kiti klausimai. Prašom narius gausiai dalyvauti.

—SLA 217 kp. valdyba.

Krakiškių Draugiško Klubo metinis susirinkimas įvyks sausio 6 d., 1957, 2 val. po pietų Club Vainutas svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti susirinkime, nes tai metinis susirinkimas. Išsirsite apie mūsų klubo stovį, bus išduotos visos atskaitos.

—Alex Kvedaras, rašt.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELININKAI
GELES VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS

Telegramu / Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851

4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

1410 South 50th Avenue

CICERO, ILLINOIS

TELEFONAI:

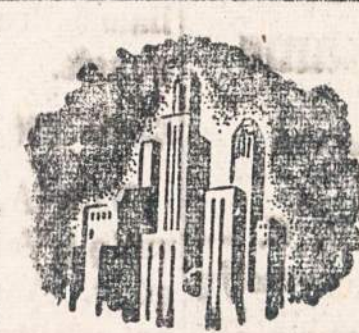
GRovehill 6-2345-6

Townhall 3-2109

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

NARIAI

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 W. 46th STREET Phone: Yards 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2421 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

PRADĖK TAUPYTI SIANDIEN, - TURESI RYTOJ!

TAIGI PRADEK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE Kiekvieno taupytojo indėliai yra sodrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(i vakaruose nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OPTISO VALANDOS

Arman. Auksas. Penktadienį ir šestadienį 9:30 rytė iki 4:30 val. po pietų. Prečiad. 9:00 rytė iki 12 val. dieną. Ketvirtį 9:30 rytė iki 8:00 val. vak.

Scottville, Mich.

Ūkininkai ir jų draugijos

Lietuvių Ū. P. Draugija Foundation apylinkėje gyvuoja nuo 1921 metų. Pastaruoju metu narių skaičius sumažėjo. Dabar dar priklauso draugijai apie 42 nariai, bet kai kurie jau gana pasenę. Praėjusį birželio mėnesį, kai buvo valdybos rinkimai, tai nebuvo galima išrinkti protokolų sekretoriaus, mokančio lietuviškai rašyti. Visas susirinkimas vedamas lietuviškai, o protokolai rašomi angliškai. Kai kuriems nariams sunku suprasti, kas protokole užrašyta.

Per eilę metų draugija nuomoja paknikams daržą ir turi estradą šokiams.

Estrada, stovėdama lauke per apie 30 metų, jau baigia pūti ir ją atremontuoti nebeapsimoka. Šokių irgi nėra, nes seniai mažai šoka. Tad draugija nutarė estradą parduoti. Savininkas žinojusi, kad draugija rengia estradą parduoti, atsuntė draugijai laiška, protestuodama ir teigdama, kad toji estrada jai priklauso, nes, girdi, jos ūky yra. Jeigu prisieis eiti į teismą, tai ji praloš. Draugija yra inkorporuota ir nuomą moka.

Minėta draugija žiemos metu per tris mėnesius (sausį, vasarį ir kovą) susirinkimų nelaiko.

Scottville, L. Ū. Z. Draugija turi apie 63 narius. Nariai irgi gerokai pasenę. Kai prisieina rinkti valdybą, niekas nenori apsiimti. Gruodžio 30 d. draugija laikė pusmetinį susirinkimą. Narių atsilankė nemažai. V. Martinaitis, išbuvęs virš 20 metų protokolų sekretorium, atsisakė iš tos vietos. Su dideliu sunkumu šiaip taip buvo išrinktas W. Phillips (Pilypas). Kai nariai buvo jaunesni, valdybą išrinkti nebuvo sunku. Kaip matyti laikraščiuose, kai kurios draugijos nustojo gyvavusios tik dėl to, kad nariai paseno ir nebuvo galima valdybos išrinkti.

L. Ū. Z. Draugija gyvuoja nuo 1919 metų. Narių turi 62. Scott-

villį turi nuosavą svetainę. Per 37 metus daug narių išmirė. Paskutinis šios draugijos organizatorius T. Lapėnas jau keturi metai kaip miręs. Jis ir išdėdino buvo nuo pradžios draugijos iki mirties.

Draugija daug savo narių — tikinčių ir laisvų — palaidojo ir niekad su seniau buvusiais vietos kunigais jokių kliūčių neturėjo. Pastaruoju metu Custerio lietuvis klebonas nepatenkintas L. Ū. Z. Draugija gal dėl to, kad šioji draugija yra laisva, nors trečdalis narių yra katalikai.

Lapkričio 8 dieną mirė narys P. Meškinis, 89 metų, draugijos nariu išbuvęs apie 30 m. Jo likusi senelė moteris prašė draugiją duoti grabnešius. Draugija parūpino grabnešius, bet klebonas atvažiavo ir atsivežė savo grabnešius pas graborių. Iš eidamas pasakė, kad draugijos grabnešių jis nenori. Kopyčioj pasidarė suirutė.

Ūkininkai laikosi gerai, bet aimanuoja, kad viskas pigu, ką turi parduoti, o brangu, kas reikia pirkti. Šiemet ir mokesčiai dvigubai pabrango. Kai kurie seni ūkininkai nori savo ūkius parduoti. Prieš kelis mėnesius atsidariusi Scottvilleje lietuviškų sūrių dirbtuvė gerai gyvuoja. Nespėja užsakymų išpildyti. Sūriai gardūs ir turi didelį paklaimą. Dr. K. Paukščio priežiūroje Mamytės sūris skoningai ir švariai gaminamas.

Žiemos švenčių proga čia lankėsi M. Vischiulienė, Chicago lietuviškų draugijų veikėja. Viešėjo pas sūnų ir savo seserį. Sausio pirmą grįžo į Chicago.

Su metų pradžia pas mus prasidėjo šalta žiema.

Ūkininkas

Automobilių paroda

Šeštadienį tarptautiniame amfiteatre (Halsted ir 42 st.) atidaroma 49-ta metinė automobilių paroda, kuri bus pati didžiausia.

Paroda tęsis 9 dienas. (v)

Lietuvių Tautinių Šokių Šventė

Pirmosios Amerikos ir Kanados Lietuvių Tautinių Šokių Šventės Komiteto pranešimas

1. Pirmoji Amerikos ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė rengiama Čikagoje 1957 metais birželio mėnesį 30 dieną. Šventės tikslas — skleisti lietuviškosios kultūros apraiškas ir parodyti lietuvių tautinių šokių grožį ir savitumą saviesiems ir svetiniams.

2. Šventė rengiama Lietuvių Bendruomenės Čikagos Apygardos Valdybos, JAV ir Kanados Liet. Bendruomenių vardu. Šventės rengimui sudarytas komitetas: Bruno Shotas, pirmninkas; Juozas Kreivėnas, teisėjas; Alfonsas Wells ir Jonas Jasaitis, vicepirmninkai; Antanas Gintneris, išdėdinkas; Stasys Daunys, generalinis sekretorius; Albina Poškienė ir Agnė Jasaitytė, sekretorės; Justas Kudirka, Zigmars Dailidka ir Eugenijus Bartkus, nariai. L. B. Čikagos apygardos valdybą atstovauja Jonas Jasaitis.

3. Repertuaro komisiją sudaro: Juzė Vaičiūnienė, Haina Radauskienė, Irena Šilingienė, Bronė Jameikienė ir Bruno Shotas.

4. Chicago lietuvių parapijinės mokyklos pasirodys su savo atskira programa, kurią tvarko komiteto vicepirmninkas J. Kreivėnas.

5. Lietuvių tautinių šokių suvienodinimui ir suderinimui Chicagoje sudaryta speciali tautinių šokių grupė, kurios šokiai bus nufilmuoti ir filmos išsiuntinės visoms lietuvių tautinių šokių grupėms, įsiregistruojantioms dalyvauti Pirmojoje Amerikos ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventėje.

6. Repertuaro komisija Pirmajai lietuvių tautinių šokių šventei sudarė tokią programą: Vyrai šokiai: Oželis, žygūnas, Mikutis. Moterų šokiai: Kepurninė, Sadutė, Blezdingėlė, Ben-

dri šokiai: Rugučiai, Šustas, Malūnas, Senių tryptinis (polka), Kalvelis, Letūnas, Tryptinis, Kubilas, Jonkelis. Repertuaras dar gali būti papildytas.

7. Jei kelios tautinių šokių grupės norėtų atskirai pasirodyti, joms leidžiama, bet šokiai negali būti paimti iš bendrijos repertuaro.

8. Visos įsiregistruojančios šventėje dalyvauti tautinių šokių grupės tuojau praneša va-

dovo pavardę ir adresą. Kadan- gi dauguma šokių paimta iš J. Lingio tautinių šokių vadovo, ši knyga siunčiama visoms įsiregistruojantioms tautinių šokių grupėms. Vadovo neturinčios grupės kreipiasi į komitetą šiuo adresu: Jonas Jasaitis 4430 South Campbell Ave., Chicago, Illinois.

9. Komitetas skelbia, jog nėra vėlu tautinių šokių šventei užsiregistruoti ir naujoms grupėms. Registracija reikia atlikti

galimai greičiau 8-ame punkte minėtu J. Jasaitio adresu.

10. Teneleika nė vienos lietuvių tautinių šokių grupės nedalyvaujančios šventėje. Tebūna Pirmoji Amerikos ir Kanados tautinių šokių šventė visuotinė! JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventės komitetas

— Kas miręs, o negimęs? — Atsakymas MŪSLIŲ KNYGOJE. Knygą gausite Naujienose tik metu!

Rajonas be degtinės

Apskrities teisėjas Kerner nusprendė, kad 47-to rajono (vardo) plebiscitas, pravestas visuotinių rinkimų proga lapkričio 6 dieną, yra teisėtas.

To rajono 384 balsuotojai prieš 232 nutarė uždrausti pardavinėti svaigiuosius gėrimus. 47-tas rajonas yra tarp šių gėrimų: šiaurės — Lawrence ave., pietuose — Leland, rytuose — Ashland ir vakaruose — Ravenswood. (v)

JOHN T. ZURIS

ATTORNEY
11 SO. LA SALLE STREET
Room 1415
Phone: Randolph 6-4425
Home phone: LAfayette 3-9477

LITUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Visu rūšių apdraudimas.
Automobilių finansavimas. Notariatas.
Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVAITIS, Walbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

DUONA IR ĮVAIRIAS SKANIAS BULKUTES KEPA

BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLiffside 4-6376

Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkautymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. FRontier 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI

PERKRAUSTAU BALDUS

VIEJOJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turio naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas.
2313 W. 91st St., Chicago 20, Ill.
Tel.: PRescott 9-2781

BALDU PERKRAUSTYMAS

iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, saugingas pataravimas su pilna apdrauda.
R. ŠERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PLAŠĖ ŽOLĖ

Plašė arba Asuklis-Oskabardis žolė nuo inkstų, puslės silpnųjų, kraujais vemimo, vandeninės ligos, betvarkingo šlapinimosi, lytiškų ligų, šita žolė yra turtinga mineralais, kaip tai: Calcium, Silicon, Sulphur, ir yra žmonių, kurie negeria kavos ar arbatos, tik geria šitos žolės arbatą. Svaras \$3.00. Medlevis Zievės yra geriausia gyduolė nuo vidurių užkietėjimo, geriant daug ar mažai ji nepakenkia sveikatai. Ji lengvai liuosuoja vidurius, stabdo galvos skaudėjimus ir pridoda kūnui gyvumo ir skaitumo. Svaras \$2.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, JANUARY 5, 1957

SUTAUPES \$50.00 AR DAUGIAU, DOVANA iš ST. PAUL FEDERAL

PASIRINKITE

KAROLIŲ IR AUSKARŲ SETAS

Importuotas kristalas, Reo, Fifth Avenue, nušifuotas, kaip deimantas.

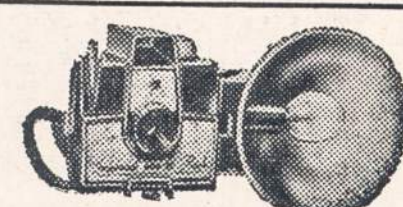

TORTAMS PEILIS IR LĖKSTĖ

Tikro sidabro kriaunos, nerūdijančio plieno geležtė.

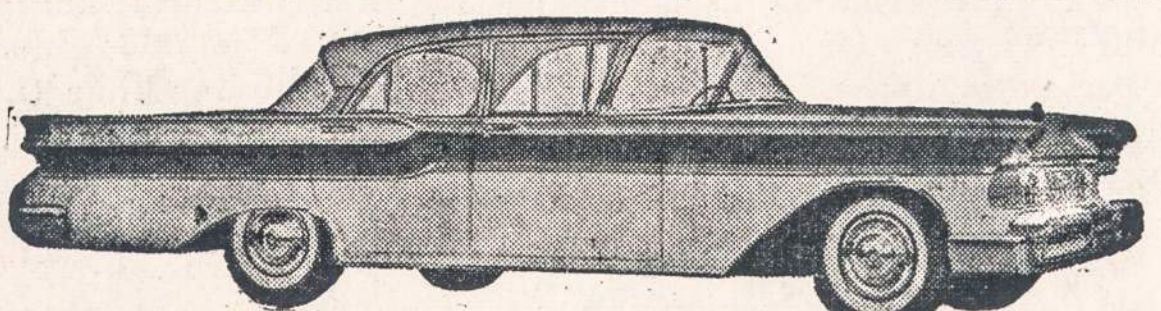
VAIKAI, ŽIURĖKITE! Jums dovanų už taupymą! Imperial Mark XII kamera ir prietaisai šviesai su garantija, nutraukia 12 juodai—baltų arba spalvotų vaizdų.

Kiekvienai sąskaitai tik viena dovana.

GALITE LAIMĖTI '57 METŲ MERCURY

67 PRIZAI atostogų kelionėms mūsų 67 Metinės Šventės metu.

MERCURY CAR FROM PETELLE MOTOR SALES, 6954 WEST GRAND AVENUE

1 prizas — puikus 1957 metų

MERCURY, ketveriomis durimis "svajonių automobilis", visiškai įrengtas.

2 prizas — savaitė atostogų

pasakiškame MIAMI BEACH, visos išlaidos apmokamos.

3 — 67 PRIZAI — RANKŲ DARBO LAGAMINAI

Šis kontestas nemokamas

Pradžią pirmadienį, 1956 m. gruodžio 17 d. Atvykite, užsiregistruokite, apskaičiuokite, kiek pinigų sudėtį ir mūsų "Augančią Piramidę". Atspėję arčiausiai prie tikslaus skaičiaus bus paskelbti laimėtojai.

KONTESTO TAISYKLĖS
gausite, kai St. Paul įstaigoje užpildysite ofic. dalyvavimo konteste blanką.

Apžiūrėkite 1957 m. Mercury, lagaminus ir visas kitas dovanas, išstatytas ST. PAUL įstaigoje.

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS

6720 WEST NORTH AVENUE • CHICAGO 35, ILL.

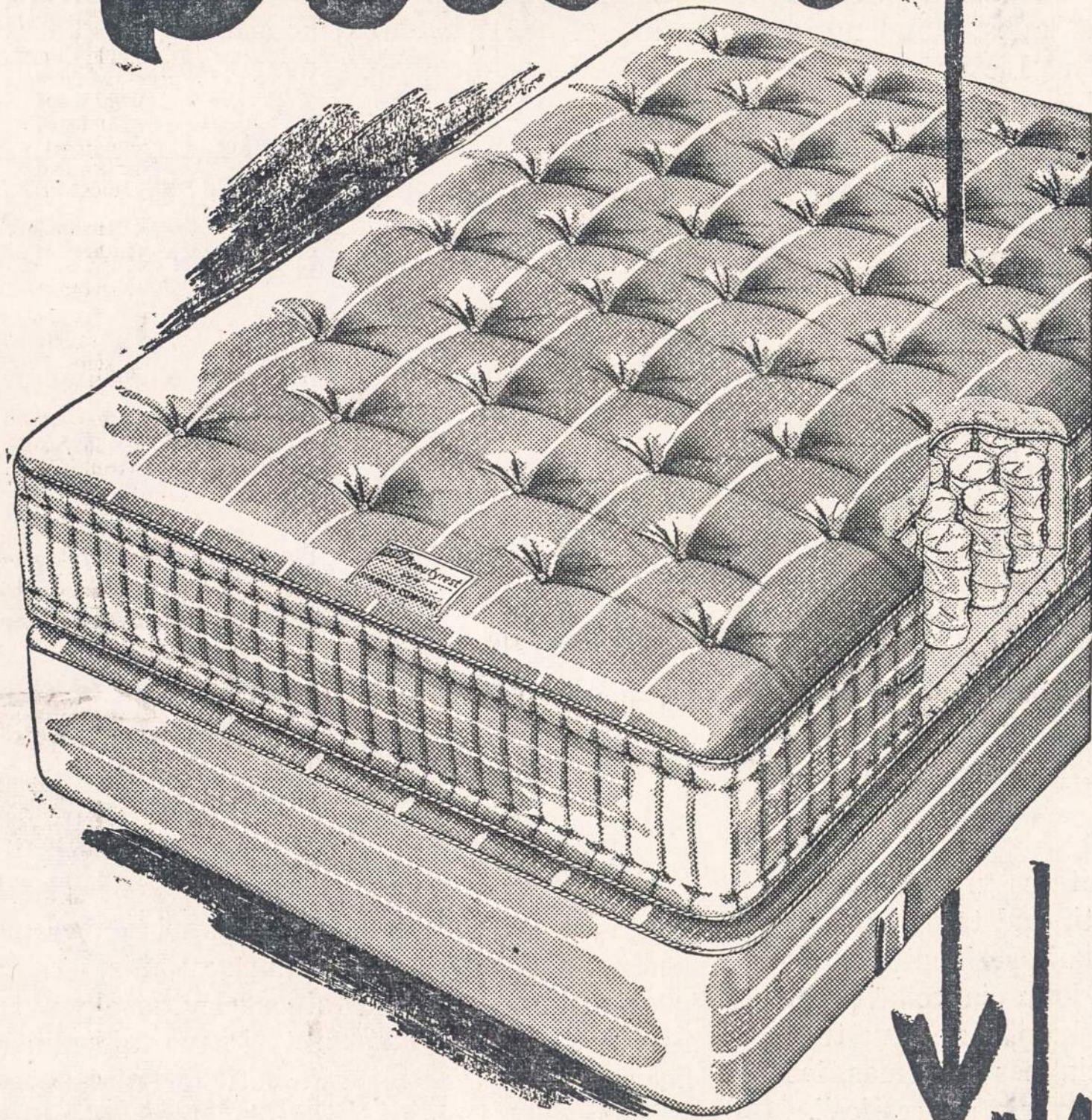
NATIONAL 2-5000

HOURS: Monday, Tuesday, Thursday, 9 to 4. Wednesday and Saturday, 9 to 12 noon. FRIDAY, 12 noon to 8

A SIXTY MILLION DOLLAR SAVINGS INSTITUTION

New.. Better..

BEAUTYREST

with Floating Action Coils—to give you healthier rest than ever!

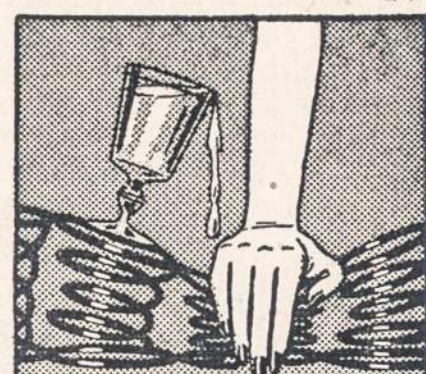
Simmons new way of assembling Beautyrest brings a 19% improvement; makes coils completely free both top and bottom. This achievement is called F.A.C.—Floating Action Coils.

Each part of your body gets its own proper support. You get both Firmness And Comfort. You get wonderfully relaxing sleep.

Time to retire your old mattress and get the new, better Beautyrest. Come in for a Rest-Test.

Choice of Standard or Extra-Firm model

New Beautyrest Back Saving Foundation

ORDINARY MATTRESS
Coils wired together. Press one, others sag.

BEAUTYREST MATTRESS
Coils individually pocketed, can't sag.

BAY FURNITURE CO.

8933 COMMERCIAL AVE.

All Phones: REgent 4-4855

Open Daily to 6:00 P. M., Monday and Thurs. to 9:00 P. M.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$8.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Pusei metų: \$5.50
Trims mėnesiams: \$3.00
Vienam mėnesiui: \$1.25

Chicagoje per išsiuntimą:
Viena kopija: 5c.
Savaitei: 30c.
Mėnesiui: \$1.25

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:
Metams: \$9.00
Pusei metų: \$5.00
Trims mėnesiams: \$3.00

Užsienioose:
Metams: \$11.00
Pusei metų: \$6.50
Trims mėnesiams: \$3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Lenkų Ekonomijos Pertvarkymas

Žinia iš Varšuvos sako, kad Lenkijos valdžia, kuriai vadovauja Vladislavas Gomulka, nutarė įsteigti 25 asmenų komitetą ("smegenų trustą") kraštui gelbėti iš ekonominės krizės. Jau esąs paskirtas to komiteto pirmininkas — vicepremjeras Jędychowski, ir numatyti du komiteto nariai — Oscar Lange, kitąsyk buvęs Amerikos pilietis ir Chicago universiteto profesorius, ir žinomas ekonomistas Czesław Borowski, neseniai sugrįžęs iš tremties Prancūzijoje.

Prof. Lange, beje, mums gana gerai pažįstamas, nes, gyvendamas Chicagoje, įsiai dalyvavo bendruose lenkų ir lietuvių pasitarimuose. Įsiai tada laikė save kairiuoju socialistu, buvo griežtas pilsudkininkų priešinys ir pasisakė už Vilniaus pripažinimą Lietuvai. Tačiau po to, kai Stalinas 1942 m. sausio mėn. pasakė kalbą, Raudonosios armijos sukakties proga, paminėdamas Lietuvą, kaip vieną iš šešiolikos "sovietų respublikų", Lange atsiskakė remti Lietuvos nepriklausomybę (girdi, mes negalime eiti prieš savo karo sąjungininkę Sovietų Sąjungą!), ir lietuvių nutraukė pasikalbėjimus su juo bei jo šalininkais. Lange tada tikėjosi išganyti Lenkiją iš "bendrądarbiavimo" su Stalino Rusija, atsiskakė nuo Amerikos pilietybės, priėmė "socialistinės" Lenkijos ambasadoriaus postą, paskui išvažiavo į Varšuvą.

Šiandien įsiai eina su Vladislavu Gomulka, kuris virto Lenkijos didvyriu, vadovaudamas lenkų kovai už išsilaisvinimą iš sovietų jungo! Jo uždavinys dabar surasti priemonių, kad būtų pastatytas ant kojų Lenkijos ūkis, kurį nualino ir privedė prie bankroto "bendrądarbiavimas" su "draugu" Stalinu ir Sovietų Sąjunga!

Tam komitetui, į kurį yra kviečiami Lange ir Borovskis, teks pertvarkyti Lenkijos ūkį — pramonę, prekybą, agrikultūrą, finansus — visai naujais pagrindais. Gomulka yra politinis vadas, bet ne ekonomistas; todėl jam reikia ekonomijos žinovų pagalbos.

Būdinga, kad šių specialistų komitetas yra vadinamas "smegenų trustu". Galima numanyti, kad taip jį praminė prof. Lange, kuris gyveno Amerikoje prezidento Franklino Rooseveltto laikais ir atsimena, kaip čia veikė prezidento patarėjų grupė, pagarsėjusi, kaip "smegenų trustas", ir kaip ji planavo drąsias socialines reformas, išskodama kelio kraštui išvesti iš "Hooverio depresijos".

Tas 25 asmenų komitetas užims vietą Valstybinės Planavimo Komisijos, kuri buvo panaikinta pereitą rudeni lenkų "spalio revoliucijos" pasėkoje, ir, matyt, veiks panašiu būdu, kaip Rooseveltto patarėjų grupė.

Valstybinė Planavimo Komisija Lenkijoje buvo tokios pat Sovietų Sąjungos įstaigos kopija. Ji darydavo planus visos Lenkijos pramonei, nustatydavo gamybos "kvotas" kiekvienai, net ir mažiausiai, įmonei visame krašte ir kontroliavo visą ekonominį gyvenimą. Šita pramonės

centralizacija daugiausia prisidėjo prie Lenkijos ekonomijos sužlugdymo, nes ji pasmaugė iniciatyvą ūkio srityje, išaugino milžinišką biurokrtiją, katastrofingai sumažino darbo našumą ir atnešė nepakeliamą skurdą darbininkams. Skurdas buvo svarbiausia priežastis, kodėl pernai sukilo Poznanės darbininkai!

Lenkų dabar projektuojamas ekonomistų komitetas yra visai kitokios rūšies. Įsiai irgi darys planus pramonei, bet tai nebus diktavimas ir prievarta, neatsižvelgianti į vietos sąlygas ir žmonių (vartotojų) interesus. Komitetas stengsis koordinuoti įvairias pramonės šakas (kad viena negamtintų per daug, kita per mažai) ir padėti imonių vedėjams ir darbininkams tikslingiau tvarkyti gamybą.

Idomu, kad naujojoje Lenkijos santvarkoje ir darbininkai reikalauja sprendžiamo balso įmonėse.

Stambioji pramonė Lenkijoje priklauso valstybei. Dabartinė valdžia nori ją decentralizuoti ir sudemokratinti, paliekant ją toliau valstybės nuosavybėje. Bet valdžia respektuoja spaulkiųjų verslininkų teises. "Smegenų trustas" turės nemažą galvosūki, norėdamas surasti tinkamiausią būdą šitiems santykiams sureguliuoti.

Pagrindinės atmainos, žinoma, turės būt pravestos ir žemės ūkyje. Vadinamieji "kollektyviai ūkiai", kurie buvo steigiami Lenkijoje, pamėgdžiojant Rusijos "kolchozus", yra ūkininkų nepažinčiai. Lenkijos spauda atvirai sako, kad "kolchozų sistema Lenkijoje visiškai subankrotavo". Daugelyje vietų ūkininkai likvidavo kolchozus ir pasidalino tarp savęs žemę, nelaukdami valdžios nurodymų arba patvarkymų. Jie nori būt laisvi savo ūkių savininkai. Laikraščiuose dar kalbama apie "kolūkių" perorganizavimą į kooperacijas, bet niekas nekamba apie žemių grąžinimą dvarininkams, iš kurių jos buvo atimtos.

Pertvarkyti visą krašto ekonomiją, kurią per ilgus metus slėgė sovietų diktatūros slogutis, bus nelengvas darbas. Bet atrodo, kad Lenkija jau nebegrįš atgal nei į "stalinizmą", nei į senąją dvarininkų bei kapitalistų viešpatavimo sistemą.

Europos spauda sako, kad pereitą metų spalio mėn. įvykęs Lenkijoje perversmas buvo "socialistinė revoliucija". Ji buvo įvykių žmonių pastangomis, ir svarbiausias jos ruožas — demokratizacija visose gyvenimo srityse: politikoje, ekonomijoje ir kultūroje.

Ši demokratizacija (dar toli gražu nepasibaigusi) galėjo prasidėti tik tada, kada tapo sudaužytas sovietinis priespaudos ir teroro aparatas. Lenkams pasisekė tai padaryti be kraujo liejimo.

Idomu bus sekti, kaip tenai dalykai vystysis toliau, nes panašios revoliucijos gali įvykti ir eilėje kitų Maskvos pavergtų šalių, pagaliau ir pačioje Rusijoje.

Prezidentas Kalbės Šiandien

Buvo pranešta, kad prez. Eisenhoweris darys pranešimą bendrai abiejų kongreso rūmų sesijai apie savo planą kovai su agresija Viduriniuose Rytuose penktadienį. Bet senatas norėjo pirma svarstyti savo taisyklių klausimą, liečiantį senatorių teisę kalbėti be laiko apribojimo ir tuo būdu daryti obstrukciją. Todėl prezidento pranešimas tapo atidėtas.

Prezidentas kalbės šiandien, šeštadienį, 11:30 valandą priešpiet.

Gaisras viešbuty

Ankstį rytą penktadienį kilo gaisras Joy viešbuty, 1347 W. Madison st. 100 gyventojų būvo laukų išgubenti ir tik vienas iš jų buvo nugalbentas į ligoninę, apsinuodijus dūmais. Viešbutis gaisras susipiaustė lanais. (v)

Nacių užmačios Klaipėdos krašte

Bevertydamas įvairius popierius, užtikau pas save gana būdingą iš nacių laikų teismo sprendimo nuorašą. Šis teismo sprendimas vyko Tilžėje ir lietuvininką Jurgį Serapiną, gvv. Klaipėdos krašte, Pagėgių apskrityje, Eistraviškių-Kiupelių kaime. 1944 m. ūkininkas Jurgis Serapinas, būdamas senyvo amžiaus, norėjo savo ūkį aprašyti dukteriai. Tas viskas turėjo būti atlikta teismo keliu. Tais pačiais metais birželio 14 d. įvyko teismo sprendimas, pirmininkaujant teisėjui Dr. Paulat, įdėdinstės reikalams teisėjui Budrrus ir įpėdinstės reikalams teisėjui-ūkininkui Jossuttis (iš pavardžių matosi, kad ir patys teisėjai turėjo būti lietuvių kilmės). Jie savo sprendime nutarė, kad ūkininkas Jurgis Serapinas negalys savo ūkio aprašyti — perleisti dukteriai, nes jo valdomas ūkis laikomas ne jo, bet valstybės nuosavybe. Be to, bylos išlaidas apmoka ūkininkas Serapinas. Pačiame sprendime, be įvairių paragrafų, nieko ne sakoma, kodėl tas ūkis nusavinamas valstybės naudai. Bet užtat net 6 puslapiai smulkiai mašinėle surašyti kaltinimai. Kadangi kaltinimai išties surašyti skaitytojams būtų neįdomūs ir daug vietos užimtų, tų pašių stengiusi tik būdingesnius surašyti. Tuose kaltinimuose rašoma, kad Jurgis Serapinas gimęs 1871 m. Tėvams 1904 m. mirus įgijo ūkį paveldėjimo keliu. Ūkis, kiek buvę galima numatyti, priklausęs Serapinų giminei bent porą simtų metų. Iki Klaipėdos krašto prisijungimo prie Lietuvos šiam ūkininkui jokio kaltinimai neprimetami. Tik pažymima, kad dėl nesveikatos nekariavęs vokiečių armijoje. Pirmajame Pasauliniame kare. Be to, pažymima, kad jo šeimoje (Umgangssprache) visą laiką buvo kalbama lietuviškai. Toliau kaltinimai jau Klaipėdos kraštui prisijungus prie Lietuvos. Rašoma, kad šiame laikotarpyje jo trys sūnūs tarnavę Lietuvos kariuomenėje. Vėliau tarnavę Lietuvos valstybinės įstaigose; pasienio policijoje, muitinėje ir pašte. Trys dukterys ištejęsios už Lietuvos valdininkų. Vaikus leido į lietuviškas mokyklas. Lankėsi jis pats ir jo vaikai lietuviškuose susirinkimuose. Ūkio produktus pristatinę tik lietuviškoms bendrovėms. Šeimoje galutinai įsigalėjo tik lietuvių kalba. Skaite tik lietuviškus laikraščius. Toliau rašo apie jo tinkamumą ūkiui tvarkyti. Smulkiai surašyti jo ūkininkavimo metodai ir randama, kad ūkis, pagal jo dydį ir žemės rūšį, duodas gerą derlių. Ūkis nenualintas ir gerai prižiūrimas. Trobesiai tvarkoje. Gyvulių skaičius šiam

ūkiui pakankamas ir geros veislės.

Paskutinieji kaltinimai surašyti vėl Klaipėdos kraštą pagrobūs vokiečiams. Juose rašoma, kad ūkininko Serapino šeimoje ir šiuo laiku kalbama lietuviškai. Dar kartą paminėję jo gerą ūkininkavimą, laiku mokėsių sumokėjimą ir maisto produktų tvarkingu valstybei atidavimu, pastebi, kad viso to iš Vokietijos piliečio permažai. Kiekvienas Vokietijos pilietis, o ypač gyvenęs pasienyje, privalas būti krauju, papročiais ir aukštai laikas Vokietijos garbę vokiečiai. Baigdami kaltinimus dar pastebi, kad Jurgis Serapinas savo ūkio neturįs teisės perleisti dukteriai ir jis pats laikomas šio ūkio savininku tik laikinai.

Nesutikus su šiuo teismo sprendimu, turįs teisę laike dviejų savačių šį teismo sprendimą apskusti aukštesnei teismo instancijai. Dokumentas pasirašytas Dr. Paulat ir teismo seskreloriaus Holm. Uždėti net keli antspaudai. Dukteriai jokie kaltinimai neprimetami. Tik pažymėta, kad ji ištejęs už lietuvių kilmės vyro.

Tais pačiais metais rugsėjo mėn. pradžioje aplenkiau šį ūkininką. Jis, įduodamas man šį raštą apsaugai, papasakojo tokį su teiseju Budrru pasikalbėjimą. Jam teisėjas Budrrus buvęs pažįstamas iš jaunų dienų. Buvęs lietuvininkas. Pasiėmęs kumpį ir kiaušinių dovanų ir nuvykęs pas jį pasiklausti patarimo dėl tokio teismo sprendimo. Teisėjas Budrrus labai maloniai priėmęs. Širdingai dėkojęs už dovanas ir pareiškęs, kad jis (Serapinas) jokio skundo aukštesnei teismo instancijai neduos, nes nieko negelbėsia. Esą, ir jie šį sprendimą padarę ne pagal savo sąžinę ar įstatymus, bet pagal Gestapo surinktas žinias ir to paties gestapo nutarimą. Esą, jo gyvenamoje apylinkėje net 8 ūkininkams tokie nutarimai padaryti (pavardžių nepaminėjęs). Klaipėdos kraštas esąs numatytas kolonizuoti iš Vokietijos atkeltais vokiečiais. Visi Klaipėdos krašto gyventojai, įtariamai lietuviška laikysena bei kilmė, būsia į Klaipėdos krašto iškeldinti į senąją Reichą (Altreich). Be to dar pastebėjęs, kad bolševikinės armijos yra jau pačiame Vokietijos pasienyje ir visiems teksią bėgti, neišskiriant nė gestapo, į senąją reichą.

Taip ir įvyko. Spalio mėn. pabaigoje visas Klaipėdos kraštas buvo dar baiesnio ir kraugeriškesnio komunistinio slibino okupuota. Aišku, kaip diena, kad jeigu naciai būtų turėję daugiau laiko (nebūtų kariavę) ir ilgiau Klaipėdos krašte pašeiminkavę, tai nę vieno lietuviškos kilmės asmens nebūtų palikę savo gimtame Klaipėdos krašte.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

— Per įvairius bolševikinius radijus ir spaudą, o 1956.XII.19 per Vilniaus siustuvą buvo nepaprastai smarkiai užspulstas Muenchene veikiąs Laisvosios Europos radiofonas. Bolševikai jo veiklą apibūdino kaip "diversantus eteriję". Bolševikai teigė, kad Laisvoji Europa tai esąs "Amerikos žvalgybos ir stambiausių monopolistų centras", kuriam rūpi "skleisti apie tarybinę santvarką šmeižtus, kurstyti ramius piliečius lieti kraują, reakcinių sluoksnių pagamintu propagandiniu viralu nuodyti milijonų žmonių sąmones, varyti eteriję diversinį darbą" etc. Drauge pacituoti grįžusių atgal pas bolševikus buvusių Laisvosios Europos radijo bendradarbių tikri ar tariami pasišikimai ir vokiečių spaudos pasisakymai prieš dabartinę Laisvosios Europos radijo veiklą. L. Europos pareigūnams prikišta, kad jie "užtvindo socialistinių šalių oro erdves milžiniškų lapelių kiekiu, siunčiamu skraidančiais balionais, o paskiausiai metu radijo centro agentai, susiradę Rytų Europos šalių emigrantus, višaip juos agituoja siųsti į savo tėvynę pažįstamiems laiškus, kuriuose būtų giriamas Amerikinio gyvenimo būdas". Prieš kiek laiko vokiečių spaudoje paskelbti Laisvosios Europos adresų priekaištai, ištyrus iš esmės reikala, pasirodė nepagrįsti arba bent smarkiai perdėti.

Tačiau bolševikai ir toliau kartoją paskelbtuosius šmeižtus, kuriuose būtų giriamas Amerikinio gyvenimo būdas. O paskiausiai metu tiek Laisvosios Europos siustuvus, tiek kiti laisvėje veikią radijai pradėti nepaprastai smarkiai pulti. Matyti, žmonės plačiai jų klausosi ir pasidaro reikalingas išvadas, kurios griežiausiai priešingos bolševikų skelbiamiems duomenims.

(E) — Lietuvos žemės ūkio Akademijos laikraščio "Žemės ūkio specialistas" redakcija paskelbė, kad 1956.XII.2 Kaune pasibaigę respublikos MTS direktorių ir vyriausiųjų inžinierių suvažiavimas, skirtas akademijos mechanizavimo fakulteto dešimtmėčiui pažymėti. "Per 10 metų fakultetas davęs respublikos žemės ūkiui daugiau kaip 280 kvalifikuotų specialistų" (E)

ve, tai nę vieno lietuviškos kilmės asmens nebūtų palikę savo gimtame Klaipėdos krašte.

Stasys Juškenas

JONAS AUGUSTAITIS

Buv. Lietuvos Kariuomenės Vado ats. generolo Stasio Raštikio atsiminimai

5. 1934 metų birželio mėnesio 7 dienos kariuomenės sukilimas

Šis sukilimas, kaip ir visi tos rūšies sukilimai valstybėje, įrodo valdymo spragas ir nesudarė nei vyriausybei, nei pačiai kariuomenei pagarbos. Iš antros pusės, yra labai atidžiai studijuotins tokių sukilimų priežasčių, kad jas pažinus, būtų galima daryti viską jiems išvengti. Atsiminimų autorius po birželio mėn. 7 d. buvo paskirtas Vyr. Štabo valdybos viršininku, artimiausiuoju Vyr. Štabo viršininko bendradarbiu (padėjėju), matęs sukilimo pasėkas ir jo likvidavimą, todėl buvo galima iš jo laukti savo atsiminimuose nušvietimo iš pagrindų sukilimo priežasčių ir sukilimo likvidavimo pasėkų mūšų kariuomenė. P. Raštikis sako, jog santykių blogumas tarp Krašto Apsaugos ministerio pulk. B. Giedraičio ir gen. št. viršininko gen. P. Kubiliūno buvo sukilimo priežastimi: "Tų santykių nenormalumas buvo

svarbiausia šio apgailėtino įvykio 1934 m. birželio mėn." (žiūr. pusl. 486). Arba, — svarbiausios priežastys buvo šios: "Nesupratimai tarp buvusio Krašto Apsaugos ministerio ir Vyriausio Štabo viršininko, trukdymas kariuomenei padaryti bendrą ilgametį planą tinkamai ir visapusiškai parengti kariuomenę karui, nevykęs politinis karininkų sekimas, per daug laisvo laiko kai kuriems karininkams, nepakankamas informavimas karininkų apie kariuomenės vadovybės bei vyriausybės darbus ir nepasitenkinimas vyriausybe". (žr. pusl. 320). O vėl kitoje vietoje autorius vėl šitaip sako: "Analizuodamas birželio įvykių ir ieškodamas jų gilesnių priežasčių, padariau išvadą, kad tų priežasčių buvo ne tik kariuomenė, bet ir už jos ribų, net kai kurios politinės instancijose... Taip pat geriau prisijūričiau, kad sunkų kovoti su moralinėmis ir kitomis negerovėmis kariuomenėje, kada to nedaroma kai kur visuomenėje". (žiūr. pusl. 311).

Ir dar kitoje vietoje p. Raštikis sako: "juk birželio įvykių šūkis buvo: 'Verskim Tūbelio vyriausybę!' Kodėl? Todėl, kad ji buvo padariusi kai kurių klaidų". (žiūr. pusl. 447). Bet kokių klaidų Tūbelio vyriausybė buvo padariusi, autorius nepasako... Taip pat toje pačioje vietoje autorius sako: "Kad viena iš gilesnių tų įvykių priežasčių buvo — nebuvimas Lietuvoje tautos atstovybės". (žiūr. pusl. 447).

Be abejonės, jeigu būtų buvusi normali, teisėta valstybės valdymo tvarka, reikia manyti, nebūtų buvę nė tik nelemty birželio įvykių, bet ir panašių kitų nenormalumų ir, jei tai būtų buvę, tai, reikia manyti, daugelio iš mūsų ir paties atsiminimų autoriaus likimas būtų nuėjęs visiškai kitoniška linkme; bet čia eina svarstymas konkrečiai to fakto (įvykių) priežasčių, kurios tiesioginiai veikė įvykių ruošėjų mentalitetą.

Nors menkiausiai vertintume voldemarininkų — įvykių ruošėjų ir dalyvių, — politinį subrendimą, vistiek, atrodo, būtų labai sunku pripažinti, kad jie perversmą darė dėl to, kad nebuvo, anot p. Raštikio, normalių santykių tarp ministerio Giedraičio ir vyr. štabo viršininko (Kubiliūno) ir kad tas būtų buvę svarbiausia ruošio perversmo priežastimi!.. (J. A.). Manysčiau, apie tokių santykių nenormalumą jie ir nežinojo, nes tai kariuomenės viršūnių nesantika bei intrigos, arba visai menkai tų įvykių priežastimi!.. Taip pat sunku manyti, kad perversmą darė dėl "trukdymo padaryti vieną ilgametį planą, tinkamai ir visapusiškai parengti kariuomenę karui". Juk perversmą darė daugiausia jaunesnieji karininkai, kurie apie tokių "tinkamų" planų nebuvimą negalėjo nei suprasti, nei žinoti!.. Arba vėl: versti Tūbelio vyriausybę, nepasitenkinant vyriausybe, bet kodėl ją versti, kodėl yra nepasitenkinimas, autorius tyli...

Ir toliau — autorius sako, kad tų gilesnių perversmo priežasčių, atseit, nenormalumų, būta ir visuomenėje ir už jos ribų, "net kai kuriose politinėse instancijose" ir apgailestauja, kad su tais antimoralumais nėra kovojama. Bet kokios tos priežastys ir kokie tie antimoralumai, autorius taip pat tyli. Atrodytų, kariuomenės vado atsiminimuose turėtų būti nuodugniau ir pagrindiniau aprašytos tokio įvykio priežastys ir jo pasėkos, kas sudarytų didesnę knygai rimtumą ir naudos visuomenei. Neturiu uždavinio išsamiai aprašinėti birželio 7 d. įvykius (tą turėtų padaryti kas nors buvusių arčiau tų įvykių eigos), norėčiau tačiau šioje vietoje pateikti kiek, mano supratimu, esminių samprotavimų, kurie, gal būt, paskatins tų įvykių gilesnei studijai.

Įvykių dalyviai ir ruošėjai buvo jaunesnieji Lietuvos karininkai, prof. A. Voldemaro šalininkai, nepatenkinti Smetonos ir Tūbelio vyriausybė. Kuo jie buvo nepatenkinti?

1) Vidaus Reikalų Ministerių St. Rusteika ir generalinių sekretorių Stenceliu, nes jėdų vyriausybės pavedimu ėmėsi likviduoti voldemarininkų judėjimą kariuomenėje ir bendrai Lietuvoj po Voldemaro pašalinimo iš Ministerio Pirmininko vietos. Saugumo organai įvedė kariuomenėje karininkų sekimą ir angažavo karininkus savo kolegų sekimo tarnybai. Tas labai er-

zino kariškius.

2) Besireiškiančia korupcija valdžioje bei valdžios kapitalo dominuojančiose kooperatyvuose ir kitur (Lapėno, Lynarto ir kt. bylos)!

3) Augančiu lenkiškumu įtaka bei antimoralinė atmosfera, kuri susidarė prie Smetonos "dvaro".

Pašalinus A. Voldemarą iš Ministerio Pirmininko, jo šalininkai nenurimo ir pagrindėje veiklė, pirmai progai pasitaikius, jį vėl grąžinti. Kovą su tuo vedė Rusteika ir Stencilis, per Vidaus Reikalų Ministerijos saugumo departamentą, įtraukdami karininkus šnipinėjančių tarnybų prieš voldemarininkus. Tas paskutiniuosius labai erzino. Erzino juo labiau, nes nei Rusteika, nei Stencilis nebuvo laikomi tikrais lietuvišais, kurie, voldemarininkų supratimu, dirbo tam, kad galėtų likviduoti patriotinę karininkų-lietuvių veiklą. Propagandai jie turėjo pagrindo pakankamai, nes Rusteika buvo menkas lietuvis (sulenkęs bei surusėjęs), Stencilis visai net ne lietuvių kilmės, kurie, voldemarininkų supratimu, dirbo tam, kad galėtų likviduoti patriotinę karininkų-lietuvių veiklą. Propagandai jie turėjo pagrindo pakankamai, nes Rusteika buvo menkas lietuvis (sulenkęs bei surusėjęs), Stencilis visai net ne lietuvių kilmės, kurie, voldemarininkų supratimu, dirbo tam, kad galėtų likviduoti patriotinę karininkų-lietuvių veiklą. Propagandai jie turėjo pagrindo pakankamai, nes Rusteika buvo menkas lietuvis (sulenkęs bei surusėjęs), Stencilis visai net ne lietuvių kilmės, kurie, voldemarininkų supratimu, dirbo tam, kad galėtų likviduoti patriotinę karininkų-lietuvių veiklą.

(Bus daugiau)

SPORTO PASAULIS

Redaguota: REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Rankraščius siųsti: SPORTO PASAULIS 2536 W. 64th Street, Chicago, Ill. arba 2325 So. 11th St., Milwaukee, Wis.

Atsak Redaktorius: BR KETURAKIS

VYT. GRYBAUSKAS

Vengrų futbolininkų drama

Kai pirmoji fazė didvyriškojo vengrų sukilimo pasibaigė ir premjeras Nagy su didžiuliais užsimojimais darė pirmuosius žingsnius gyvenimui vėl sugrąžinti į normalias vėžes, o raudonoji armija klastingai traukėsi iš Budapešto, Vengrijos futbolo federacija išleido savo dvi geriausias komandas, su beveik visais rinktinės žaidėjais, į Vakarų Europą eilei futbolo rungtynių. Ši laiminga diena, bent daugumai jų, buvo lapkričio pirmoji.

Vicemeisteris Voros Lobogo pasuko Vokietijos link, meistras Honved, su geriausiais Puskas, Koscis, Boszik, Czibor ir kitais, Ispanijos kryptimi.

Po ilgos ir varginančios kelionės Honved k-da išlipa Bilbao stoty. Sekančią dieną jos laukė sunkios ir svarbios trečiojo rato Europos futbolo taurės rungtynės. Prieš ketletą mėnesių čia pat esame rašę su kokiū fantastišku pasisekimu šios taurės rungtynės, Paryžiaus sporto dienraščio L'Equipe sumanytos, baigė savo pirmuosius metus su Madrido Real pergale. Kaip žinome, šiame turnyre turi teisę dalyvauti visų Europos karštų meistrų, plius pernykštis laimėtojas. Virš 20 klubų vienuolikių šiemet su tokiu pat puikium pasisekimu pradėjo šias pirmenybes, tik iki šiol dar neaišku, kaip jos baigsis, nes įvykiai Vengrijoje įnešė daug nesklandumų. Tačiau grįžkim prie Honved.

Sausakimšam stadijone, talpinančiam tik 55,000 žiūrovų, dar neatsipeikėję iš pereinot savaitės įvykių ir nuovargio, vengrai pralaimi prieš kietai ir greit žaidžiančius Bilbao ispanus 3:2. Šis pralaimėjimas jų tiek nejudina, kiek ateinančios žinios iš Vengrijos, kur sugrįžusi kruvinoji armija be pasigailėjimo traukė juos tuoj grįžti, šaltas protas ir išpareigojimai įvairiems V. Europos klubams verčia pagalvoti. Po karštų diskusijų kelionė tęsiasi Paryžiaus link. Pergalė draugiškose rungtynėse prieš Paryžiaus Racing 4:3, jaudinantis paryžiečių priėmimas su žiūrovų simpatijomis, gėlėmis, laike žaidimo minutės pertrauka žuvusiems už laisvę pagerbti ir pagaliau visos pajamos vengrams.

Kasdien vis liūdnės žinios iš Budapešto prislegia jų moralę, tačiau tiksliai paribėgėlių jų sąžinė kiek nuramina, ir pagaliau galutinai nutarimą užbaigt numatytas rungtynes. Briuselis juos sutinka su nemažesnėmis simpatijomis kaip Paryžius. Aukštos klasės susitikimas baigiasi 3:3. Po jų jau jie vėl traukinys atgal į Ispaniją, kur nekantriai laukia Madridas, Barcelona ir Sevilija.

Tuo tarpu Bilbao klubas praneša, kad dabartinės aplinkybės jis nesutinka žaisti antrąsias rungtynes prieš Honved Budapešte. Kaip žinome, Europos futbolo taurės p-bė prieš tą patį priešininką reikia žaisti du kartus — pas save ir pas jį. O lygiųjų atveju, trečiosios rungtynės, neutralioje aikštėje. Honved tam nesipriešina, ir belieka tik nustatyti laiką. Kandidatuoją Madridas, klub gerėnėms rungtynėms žiūrovų skaičius viršija 100,000; ir Briuselis. Bet ši proble-

ma laikinai paliekama nuošaly, kai iš Vienos ateina žinios, kad garsojo Vengrijos rinkti ir Honved kapitono Puskas žmona ir dukrelė randasi paribėgėlių tarpe. Šios žinios greit pasitvirtina, ir Puskas deda visas pastangas telefonu susisiekti su Viena. Neilgai trukus jam tai pavyksta ir džiaugsmo ašaros bei šypsena lūpose lydi jo pokalbį su žmona ir dukryte. Kitų veiduose tačiau jokios šypsenos, tik skausmo ir nežinios suspaustos širdys bei mirtina tyla seka Puskas pokalbį. Ponią Puskas žiniomis Machos ir Koscis žmonos kiekvienam momentu turi atsirasti Vengrijoje. Koscis griebia lagaminą ir palikęs draugus sunkiomis rungtynėmis prieš Madrido rinktinę, išskuba į Vieną. Po to pokalbio pasidarė aiškus vienas faktas — Puskas ir po Honved rungtynių į Vengriją negrįš! Su šiuo sprendimu tačiau daug ir klausimų. Kaip kiti jo draugai į tai reaguos? Jei jų didesnė dalis negrįš, ar Honved galės tęsti Europos futbolo taurės p-bes? Koks likimas bendrai laukia gerosios komandos Honved? Kaip i negrįžtančių Honved reaguos Pasaulinė Futbolo Federacija — FIFA, priimanči dmesin, kad vengrų futbolo v-bė oficialiai pastos jiems kelią?

Dienu bėgy šiems klausimams turi ateiti ir sprendimas.

Taip nejučiomis artinosi ir rungtynių laikas. Tai vienintelis, kad ir neilgas 90 min. laikotarpis, leidžias Honved žaidėjams atitrūkti nuo jų dramatiškos tikrovės ir bent truputį atpalaiduoti jų įtemptus nervus. Virš 100,000 žiūrovų audringai sutiko išbėgančią į aikštę Honved k-dą kartu su Madrido rinktine, kurios eilėse matėsi garsūs centras Di Stefano ir prancūzų žvaigždė Kopa. Gausi publika nebuvo apvilta, nes rungtynės buvo re-to grožio. Vengrai dar kartą įrodė savo klasę, meistriškai diriguojami atgavusio savo moralę kapitono Puskas. Rungtynės baigiasi 4:1.

Su pasuktiniu teisėjo švilptuku vengrai vėl grįžta tikrovėn, kurios kiekviena nauja minutė atneša vis kitas siaubingas žinias. Europos Futbolo F-ja antrąsias Honved-Bilbao rungtynes skiria Briuselyje. Patenkinči vengrai dar labiau nudžiunga, kai į jų užklausimą, kaip į juos reaguos, jei jie negrįš į Vengriją, ateina daug vilčių duodas atsakymas: ypatinga jūsų padėtis gali duoti ir ypatingą sprendimą Jūsų atžvilgiu. Deja, džiaugsmas neilgas. Vengrų futbolo v-bė griežtai užprotestuoja rungtynes Briuselyje ir reikalauja jas praveisti, kaip nuostatai sako, Budapešte, pasiūlydama gruodžio 22 d. datą. Kartu duoda parėdymą Honved teamui tuč tuojau grįžti į Budapeštą! I tai stipriai reaguoją Bilbao, pareikšdamas, kad jokiū būdu nesutiks žaisti Budapešte; greičiau atsakys iš taurės p-bių eigos. Jam simpatizuodamas Real Madridas, pernykštis laimėtojas, pareiškia tą patį. Įtempimas didėja, o Honved nutaria baigti numatytą rungtynių planą ir išlipa Barcelonos stoty. Čia ateina džiuginanti žinia, kad Lantos žmona Vienoje ir kad Koscis sulaukęs savo žmonos, vėl prisijungs prie Honved Milane.

Tuo tarpu įvairūs klubai pra-

deda siūlyti milijonines sumas, kad vienas ar kitas Honved žaidėjas pasilikty pas juos, kaip pvz. Barcelona kviečia Puskas, Real Madrid Honved trenerį ir pan. Sensacingiausias pasiūlymas ateina iš Meksikos: Honved ir Voros Lobogo, spėjęs jau pasivadinti savo senuoju vardu MTK, visi žaidėjai su šeimomis kviečiami Meksikon, kur jie galės dalyvauti p-bėse savo klubų vardu! Pasiūlymas fantastiškas, bet sunkiai realizuojamas, nes greičiausiai dalis žaidėjų vistiek grįš, o antra — dar nelaikyti Europos Futbolo Federacijos ir pačios FiFos nustatymas, nes nuostatai sako, kad kiekvienas žaidėjas noris žaisti kitame krašte, turi gauti savo futbolo v-bės raštišką sutikimą. Priešingu atveju turi laukti 1 metus. Savaime aišku, jis turi būti laisvas nuo išpareigojimų ar sutarčių savam klubui. Kadangi vengrų futbolo v-bė vis dar teisėtai egzistuoja ir priklauso Europos Federacijai, tai šių vengrų futbolininkų padėtis, mažiausiai metams, yra neaiški, skaitant,

kad iš vengrų futbolo vadovaujančių sluoksnių pasipriešinimas bus kiekviename žingsny. Barcelonoje besvarstančius tas visas galimybės ir besiilsinčius Honved žaidėjus trenkia naujas smūgis, kai vengrų futbolo v-bė atsiunčia telegramą federacijai, reikalaudam anu-liuoti likusias Honved rungtynes Ispanijoje ir pakartotinai įsakydama Honved žaidėjams grįžti. Lėtai slenką ilgos ir įtemptos valandos, belaukiant ispanų reagavimo, kurs neigiamu atveju jiems būtų psichologinis smūgis, o kartu ir jų liūdnos padėties patvirtinimas. Kartu laukiama ir ispanų pasisakymo dėl antrųjų Honved-Bilbao taurės rungtynių vietos, nes vengrų futbolo v-bė Briuselyje pakartotinai užprotestavo.

Laimei ispanų federacija ignoruoja protestus iš Vengrijos ir Honved k-da prie 60,000 žiūrovų vėl parodo savo superlo v-bė vis dar teisėtai egzistuoja ir priklauso Europos rinktinę 4:3. Tačiau sekančią dieną Honved treneris, per ma-bai įvertindamas Sevilijos pajėgumą, išleidžia rezervą ir su-

laukia skaudaus pralaimėjimo, net 6:2.

Tuomi užbaigusi rungtynių ciklą Ispanijoje, Honved ekipa išskuba Italijon, kur gruodžio 8 d. laukia Milanai, 10 d. Roma ir 13 d. Palermo. Lėktuvui nusileidus Milano aerodrome, po keletos valandų atskrenda ir kitas, iš kurio išlipa Puskas, Machos, Groszis, treneris Kalmar ir dar kai kurių žmonių su vaikais. Dalis neapsakomai džiaugiasi, tuo tarpu kitiems džiaugsmo viltis užges-ta, kai ateina žinios, kad kitų šeimos, jų tarpe Boscik ir komandos vadovo, randasi "saugumo globoje", kaip garantijos vyrų sugrįžimui. Laimei, šis skaičius palyginus nedidelis, nes iš 22 Honved narių tik 4 šeimos likę Budapešte. Tai ženklas, kurs rodo, kad garsojo klubo egzistencija baigiasi...

Užtikrinti savo šeimų likimu, daugumas Honved žaidėjų atgauna moralę ir sukelia pasigėrėjimo entuziazmą Milano stadijone. Puskas pelno du įvarčius ir FC Milano su garsiais Shiaffino, Nordhal ir Liedholm, įveikiamas 2:1. (Bus daugiau)

IVAIRIOS SPORTO ŽINIOS

Po ilgos eilės pralaimėjimų, kurie sumoje, herods, net visą tūziną siekia, Vokietijos futbolo rinktinė 12.23 lengvai nugalė Belgiją 4:1 (2:1). Vokiečių spauda primena, kad 1933 m. Duisburge irgi po panašios nesekmės, rinktinės, taip pat nau-

jai suformuota vienuoliktė praverė vartus į pergale, kur anuometu irgi partneriu buvo belgiai, gavę pylos net 8:1.

Iš naujų vokiečių rinkti žaidėjų minimi: Willi Schroeder, kuris Fritz Walter poste buvo pilnas ir svarus ramstis (vienintelis iš šiaur. V-jos žaidėjas), olimpinis žaidėjas Geiger, Kelbasa, Wewers ir Szymanski. Rungtynes Koelno stadione sekė 60,000 žiūrovų. Teisėjas Bronkhorst (olandas).

Pasaulinės sporto spaudos žymiausias ekspertai, rusų bėgiką Vladimir Kuz, kuris Melbourne laimėjo du aukso medalius (5,000 ir 10,000 mtr.), išrinko geriausiu 1956 m. pasaulio sportininku. Austrų slalomistas Toni Sailer (trigubas žiemos olimp. žaidimų laimėtojas), eina II-ju, Bobby Morrow, JAV sprintas III v. ir rutulinkas O'Brien 4-tas.

Belgijos - Vokietijos futbolo prieauglio rinkti susitikimas (nevyresni 23 mt. amž.) 12.19 Luetiche pasibaigė svečių pergale 2:3.

FiFos gener. sekretorius Kurt Gassmann pranešė, kad vengrų sp. vienetų — futbolo k-dų esančių Europoje žaidėjai tik tada galės startuoti už europiečių klubus, kai gaus iš Vengrijos futbolo v-bės sutikimą.

Vienas prancūzų specialus sp. srities laikraštis užklausk 16 Europos tautų futbolo žurnalistų, kad pasisakytų dėl geriausio 1956 m. žaidėjo Europoje ir aišku šis vertinimas atiteko "jaunuoliui 41 m." anglui

Stanley Matthews, II-ju eina Pietų Amerikos žaidėjas Alfredo di Stefano (dabar žaidžias už Real Madrid), po to prancūzas Kopa ir garsusis Puskas IV-ju. Išvardintų kandidatų buvo 24, kurių tarpe nė vieno vokiečio.

Vengrų vienuoliktė Honved Bremenė laimi 4:1 ir aukštą klasę laimi gilius žiūrovų simpatijas. Puskas aikštės iškiliausias aktorius.

Antrosios rungtynės tarp Honved ir Atletico Bilbao, Europos futbolo taurėi laimėti, Briuselio Heysel stadione, baigėsi 3:3 (1:1). Vengrams reikėjo minimum 2 įvarčių skirtumui laimėti, kad grupuotis į pusbaigmę. Po šių rungtynių vengrų teamas planuoja skubų turnė į Pietų Ameriką. Grįžimas atgal numatomas tikrai 1957 m. kovo 30 d.

Antroji k-da MTK Budapest, pirmiau Voros Lobogo, po pasikutinųjų rungtynių prieš Frankfurto Eintracht, kurios baigėsi 3:3, po 7 savaičių išvykos grįžo į Budapeštą atgal. Iš 15 susitikimų laimėjo 9, trys lygiomis ir tris pralošė.

Kai Honved Briuselyje pasiekė tik lygiąsias (3:3) prieš Atletico Bilbao, tai vengrų k-da išgyveno krizę 60-75 min., t.y. 15 min., kai jų vartininkas Fara-do dėl sužeidimo buvo išneštas iš aikštės. Šiuo metu panaudojo ispanai ir vedė 3:1, bet pabaigoje Puskas ir Koscis sukūrė eilę derinių ir išlygino. Čia irsi lypi žaidėjo kūrybinė vaizduotė, planuojant sekmingas situacijas.

INTRODUCTORY SPECIAL!

1957 NECCHI®

push-button supernova

MODERN SLEEK LINES

TWO-TONE STYLING

PUSH-BUTTON FORWARD AND REVERSE

PUSH-BUTTON DARNING

24 MONTHS TO PAY

only \$189⁹⁵

Push-button sewing eliminates guesswork, offers you ease of operation. Before you buy any sewing machine see new NECCHI push-button sewing.

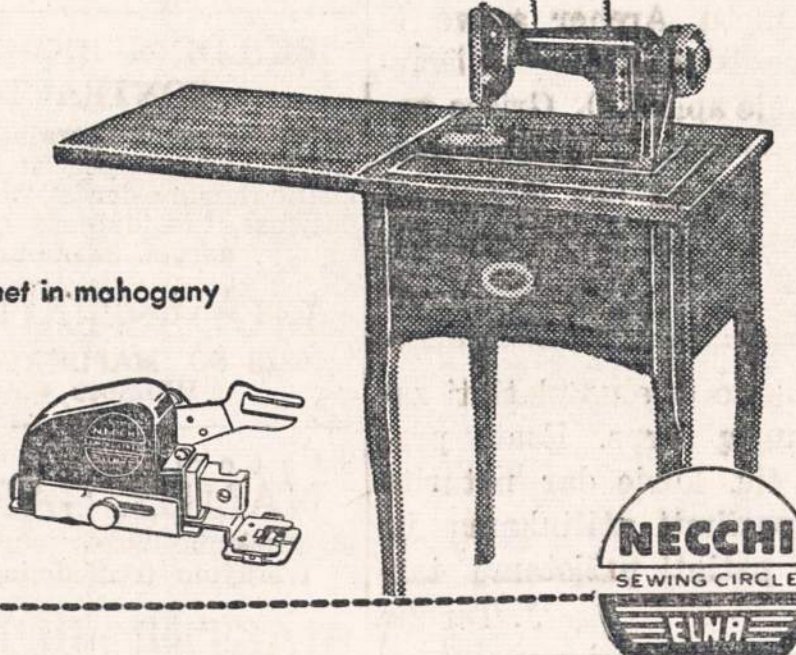
Imagine! Now you can make beautiful new clothes for yourself and family on this modern, round-bobbin machine. Sews forward and reverse! Darns! Mends! Sews over pins! Automatic bobbin-winder. Backed by the famous NECCHI-ELNA Guarantee.

You get this fine "Miracle" Console Cabinet in mahogany or walnut! Sturdily constructed!

FREE! IF YOU ACT NOW

3 days only—Automatic fancy stitcher absolutely FREE. Makes exclusive zig-zag and embroidery designs.

PORTABLES START AT \$59.95

ARBET'S, Inc.

2442 West 47th Street

VIrginia 7-0700

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2555 WEST 47th STREET
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Pardavame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI \$10,000
Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; šeštadienį uždarėta, o seštadienį nuo 9 val. iki vidurdienio.

Taupyk ir santaupas dėk į apdraustą **UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN BENDROVE.** Greitas ir mandagus patarnavimas.

Mokame didelius dividendus (palūkanas), o visas santaupas pilnai apdraudžiame.

Atidaryk sąskaitą lietuviškoje

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN BENDROVEJE

1800 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILLINOIS

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli traukai - Naujausi kraustymo įrankiai)
Ilgų metų patirtimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Studentai prisipažino prie ginklų vagystės

FBI agentai susekė vagis, kurie Naujų metų naktį įsilaužė į Loyolos universiteto ginklų sandėlį ir pavogė ginklų už \$1,300.

Pasirodė, kad įsilaužikai buvo Loyolos akademijos 2 studentai, 16-17 m. Didžioji dalis pavogtų daiktų rasta pas John Sullivan, 7800 E. Prairie rd., Skokie, Milwaukee Road geležinkelio kompanijos tarnautoją.

Studentai teisinasi, kad jiems tik vėliau, paskaičius apie savo žygius laikraščiuose, paaiškėjo, kad jų nusikaltimas esąs "rimats". (v)

Miestas išmokėjo už sužeidimus \$44,500

Miesto valdyba sutiko be teismo reikalavimo sumokėti už sužeidimus Mrs. Meta Schenk, 59 metų, iš 6509 S. Damen ave. \$39,500 ir jos vyrui William \$5,000.

Tai yra didžiausia suma, kokia miesto valdybos advokatai yra sutikę be teismo sprendimo atsilyginti už kūno sužalojimus.

Minėta pora sunkiai susižeidė automobilio katastrofoje 1953 m. Jų automobilis trenkė į savaigą salą, esančią vidury kelio, prie Ashland ave. ir 44 st. Salė turėjo būti atžymėta šviesa, bet jos nebuvo. Miestas prisiėmė kaltę, nors ir nustačius, kad dvi valandas anksčiau į tą pačią eismo salę trenkė kitas automobilis ir sudaužė šviesą. (v)

Miestas neapsieina be medinių vagonų

Miesto susisiekimo valdyba (CTA) atmetė Evanstono priemonę reikalavimą, kad iš vietos susisiekimo elektrinių traukinių išimty medinius vagonus, vadinamus "važiuojančiais karštais".

CTA atsakė, kad ji stengiasi tuos vagonus išimti iš apyvartos, kiek lešos leidžia. Bet kol negaus daugiau lėšų, tai nebus padaryta anksčiau, kaip 1958 metais.

Nauji metaliniai vagonai pirmiausia bus paskirti Rawenswood linijai (114 vagonų), pasak Garfield parkui (26) ir Evanstono linijai. Joje šiuo metu naudojami 64 mediniai vagonai. (v)

Perpildyti kalėjimai

Cook apskrities kalėjimams esant pilniems, teismai dalį naujų nusikaltėlių siunčia į Vandalia, valstybės kalėjimą, įrengtą farmoj ("koncentracijos stovyklą").

Vandalia administracija tačiau nenori naujų kalinių priimti. Teisėjas Drymalski atsakė, kad Vandalia kalėjimas buvo numatytas ne vien to apylinkės "klientams", bet visai valstybei, taigi, ir Cook apskrities. Delto šios apskrities teismai siųs ir toliau kalinius į perpildytą Vandalia. (v)

Nėra lėšų mokytojų atlyginimui pakelti

Švietimo taryba nutarė pakelti 5% atlyginimą mokyklų mokytojams ir kitiems samdiniams, iš viso 4,750 žmonėms. Bet mokytojų kuklios algos paliktos tos pačios, kadangi šiam reikalui neturima lėšų.

Švietimo taryba pakėlė ir mokinių lūnų kainas nuo 2 iki 5 centų. Dabartinės kainos būvusios per žemos. Aprūpinant mokyklas maistu, gauta \$300,000 nuostolių. (v)

Rytų Vokietija esanti pribrendusi sukilimui

Iš Vakarų Vokietijos atvyko žemutinės Saksonijos darbo, sveikatos ir socialinių reikalų ministras Heinz Rudolph.

Pasikalbėjime su laikraščių korespondentais Rudolph tvirtino, kad Rytų Vokietija yra pribrendusi revoliucijai. Studentai, darbininkai yra linkę aukoti gyvastis kovoj prieš komunistų valdžią. Komunistų ir jų šalininkų ten esą ne daugiau, kaip 5%. Kiti 95% ištikinę, kad gyvenimas nėra ir nebus geresnis, kaip kad buvo prie Hitlerio. Tokie, kurie tikėtų į komunistų sugebėjimą sukurti "darbininkų rojų", kaip ir nebėra. (v)

Automobilių nelaimėse žuvo 40,200 žmonių

Nelaimių apsaugos taryba skelbia, kad periteitę metai buvo trafike patys tragiškiausieji.

Automobilių nelaimėse žuvo 40,200 žmonių, tai yra 5% daugiau, negu perėjais metais. Lieti šiol patys nelaimingiausi metai trafike buvo laikomi 1941. Tais metais automobilių katastrofose mirė 39,969 žmonių. (v)

Apšaudė kaimynus ašarinėmis dujomis

Donald Elems, 24 metų bernas, iš 921 Windsor ave., griežė tokių špso, kaip šaudymą dujinėmis kulkomis, kurios verčia ašaroti ir kurios naudojamos demonstrantams sklaidyti.

Pirma jis šovė į kaimynės Mrs. Prost butą, paskui netyčia paleido ašarinių dujų ir į savo kambarį. Kai atvyko policija, padauža sėdėjo apsiašarojęs ant lovos. Netyčia nukritus šautuvui, išsistojo vėl dujų. Keturius policininkus ir suimtą Elems reikėjo nugabenti į ligoninę.

Iš ligoninės jį nuvežė į kalėjimą. Policijai Elems aiškino, kad jis šitaip norįs pajaukauti, apšaudant kaimynus ašarinėmis dujomis. Pas jį rado du šautuvus, 4 pistoletus ir 400 sovinių. (v)

Cicero

Lietuvių Namų Savininkų Pagerinimo Politikos Klubo 50 metų sukakties minėjimas

Susirinkime, įvykusiame gruodžio 11 d. buvo pranešta, kad klubas rengia banketą 50 metų klubo gyvavimo sukakties atžymėti. Banketas įvyks sekmadienį, vasario 24 d., Šv. Antano parapijos salėje šeštą val. vakare. Biletai jau platinami ir juos gauti galima pas klubo valdybos narius. Todėl Ciceroje gyvenantys kiekvieno leituvių-ės pareiga yra įsigyti biletą ir ateiti į banketą, kuriuo bus deramai atžymėta taip reta sukaktis.

Pažymėtina, kad prieš 50 metų nemažai lietuvių skaičius Ciceroje jau turėjo nuosavą namus ir matė reikala įkurti klubą, kuriam priklausant vieningai būtų galima tvarkyti savo nuosavybių reikalus, dalyvaujant politikoje. Mūsų biznierių ir profesionalai taipgi privaletų paremti klubo pastangas, kad minėjimas visapusiškai pasisektų.

Kitą vasarą Cicero miestas minės 100 metų sukaktį. Tają progą bus įvairiausios ceremonijos. Galimas daiktas, kad išleis ir specialų leidinį, kuriame bus pažymėti įvyrių tautų nuveikti darbai praityje. Taigi ir mums lietuviams dera pasirodyti, kad ir mes nemažiau nuveikėme šio miesto gerovei.

Metinis klubo susirinkimas įvyks antradienio vakare, sausio 8 d., Lietuvių Liuosybės svetainėje. Ateikite gausiai, išgirsite įvairių komisių pranešimus iš klubo veiklos. Dalis narių pasi-

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

PERSONAL

Asmenų ieško

IESKOMAS Kazys Trušinskas, Antano sūnus, kilęs iš Akmenės miestelio. Pranešti: Charles Dargis, 7553 So. Wentworth Ave., Chicago 20, Ill.

ANGLIJOJE GYVENANTI 22 METŲ KLAIPĖDIETĖ, 5'8" BLONDINĖ, nori susirūšinti su Kanadoje ar USA gyvenančiu 25-36 metų geros širdies lietuviu neigruokliu laimingam ateities gyvenimui. Rašyti lietuviškai, siųsti fotografiją, Visiems atsakysiu. Rašykite: NAUJENOS, Box No. 4696, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

AUTOMOBILES-TRUCKS
Automobilai — Sunkvežimiai

VIKTOR KOZICOS
Ietuvaisa gazoninis slotas ir auto daiktai

CALL-ME-MOTORS Co.
3759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Ietuvaisa motoro remontai, įyginimo laizymo darbai ir keičiamos dalys

TRUMPAI

— Edvardas Kuprešis žiemos švenčių progą parvyko į Chicago tėvų aplankyti. Jis tarnauja kariuomenėje. Dabartiniu laiku yra New York. Prieš kurį laiką jis baigė specialų kursą, kuris yra susijęs su spaustuvės darbu. Kuprešis buvo užėjęs ir į Naujienas, kur jis, lankydamas mokyklą, vakarais po vieną kitą valandą padirbėdavo.

— S. Jonaitis, žinomas namų dekoratorius ir dažytojas, kitą pirmadienį išvyksta į Florida, kur tikisi išbūti iki balandžio galo. Sustos jis Miami apylinkėse. Jonaitis jau per daugelį metų žiemas Floridoje praleidžia.

— Levuo — siuntiniams siųsti kontora parūpina vaistus urmo kaina nedužtamuose induose siųsti į anapus. Recepto nereikia.

— Justinas D., Brighton Parko apylinkės gyventojas, praeitą šeštadienį vakare užėjo į vieną alinę alaus išsigerti. Iki namų buvo tik vienas blokas. Einant šilagtviui, priėjo prie jo trys jauni vaikinai ir, pasitvėrę už rankų, nusivedė į tarpegtvį. Atėmė \$2 ir, sudavę porą kartų į nugarą, pasišalino. Nukentėjusis, būdamas senyvo amžiaus žmogus, policijai nesiskundė ir dėl dviejų dolerių nenori nemalonių turėti, nors vieną iš plėšikų gerai pažįsta. Gailisi, kad \$2 nepragrėję pats ar geriems žmonėms nepastatęs porą "šatų".

— Marija Rukšėnienė, Vincas Klovas ir Justinas Stončius, gruodžio 29 d. surengtame "Joslyn Mfg. Co." (37 ir Morgan g-vė) savo darbininkams baliuje, loterijos keliu laimėjo po didelį kumpį. Visi jie tame fabrike dirba.

— Juozas Ruškūnas, Brighton Parko gyventojas, Kalėdų pirmos dienos vakare nuvažiuo į Bridgeportą pas pažįstamus. Išėjęs iš svečių, nerado savo automobilio pastatyto prie šaligatvio. Manė, kad kas pavogė. Bet policijai įsikūšus paaiškėjo, kad jo automobilis taisomas, o jis pats autobus atvažiuo. Sako, kad per Kalėdas visai pasitaisė.

— Antanas Kaukėnas, Brighton Parko apylinkės gyventojas, praeitą penktadienį, grįždamas nakties metu Archer gatve iš darbo, vežėsi dešiniajame švarko kišenėje apie \$70. Grįžęs namo, nerado kišenės pinigų. Spėja, kad pinigus bus ištraukusi šalia jo sėdėjusi jauna moteris.

— Petras Pocius, 6508 So. Talman Ave. GRovehill 6-7692 arba LAfayette 3-1209

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminalai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile idėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS
6828 SO. MAPLEWOOD AVE.
HEmlock 4-5848

State me
NAMŲ, GARAŽŲ
ir atliekame visus statybos ir per-tvarkymo (remodeling) darbus.

MASTER BUILDERS
GENERAL CONTRACTING CO.
(Sav.: V. Sodeika ir J. Skorubskas)

1600 SO. 48th COURT
Cicero 50, Ill.
Tel.: Olympe 2-7381
TŌwnhall 3-4236

Wake Up! Look Up! Sign Up!
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

ENGINEERS - STRESS ANALYSIS

Expanding, progressive California firm has attractive career positions available for M. E.'s with some basic experience in stress analysis.

We are subsidiary of large California Aircraft Company and offer numerous opportunities for promotion to \$15,000 a year pay brackets within two years. Starting salaries are five figures for qualified persons.

Living quarters are available in beautiful ranch style homes in nearby Tracy. Three Week Paid Vacation. Hospitalization.

Representative will be in Chicago January 22.

Write full details of education and experience including home telephone number to:

RICHARD J. VOCKERY

NEPTUNE ENGINEERING CO.

BRENTWOOD, CALIFORNIA

• SVEICUOTOJAI
• ARC WELDERS

Reikalingas patyrimas produkcijoj. Unijos imonė.

Visi dirbančioji priedai.

FOLEY & LAVISH ENGINEERING CO., 1235 So. Campbell Ave.

MEDŽIO DARBININKAI, baldų apmušinėtojai, patyrę. Pastovus darbas, be atleidimų. Maža suganti imonė, 8 metų senumo. Geras atlyginimas, apmokamos atostogos ir šventės, draudimas. Taipgi reikalingas patyrimas PRIŽIŪROTOJAS. 1725 West Division Street.

MEDŽIO RAIZYTOJAS (WOODTURNER)

\$1.75 PER VALANDĄ

ADLER JONES CO.

521 SO. WABASH

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TAVERNA parduodama, gera pelninga vieta, vakarinėje dalyje. 5 metų sutartis. Bud Kevin, Pilsen Brewing Co. Bishop 7-5000.

PARDUODAMA taverna, pilnai įrengta, labai švari. Zema nuoma. Geras 3 kambarių butas užpakalyje.

1417 S. 49th Court, Cicero

BARBERNĖ — 2713 W. 43rd Street. Teisingas pasiūlymas nebus atmetas. Savininkas apleidžia valstybę. Pajamų virš \$100 į savaitę. 5 metų sutartį galima gauti. Lūdlūd 2-0897.

PARDUODAMA taverna su užkandine. Galima pasirinkti iš dviejų. Liga verčia parduoti. Fabrikų rajonas, kampinės geros biznio vietos, išdirbto per daugelį metų. Kreiptis: 3729 So. Morgan St.; VI 7-9119.

PARDUODAMA mūrinė krautuvė su 8 kambarių butu užpakalyje. 47½ pėdų sklypas. Karšto vandens šiluma. Tinka betkokiam bizniui. Gera vieta naujoje apylinkėje, arti 55th ir Kedzie. Maisto ir mėsos krautuvės įrengimai įskaitomi. Prieinama kaina. Savininkas: RE 7-7647.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai

Moderniška 3 gab. maudynė \$199.00. Automat. vandens šildytuvai \$79.00. Kabinetas ir sinkas \$89.00.

SUJUNGIMAI VĖLTUI

12x15 kamb. įsklojimas su pamuštu linoleumu \$19.95.

FRANK BRABEC

51st and Damen Ave. HE 4-3200

PARDUODAMA sofa, 9x12 kilimas su guminiu padu, lempos ir stalai, 16" RCA televizijos aparatas. Už geriausią pasiūlymą.

Skambinti: PALISADE 5-4723

NORĖČIAU pirkti vartotą šaldytuvą.

Pranešti telefonu Victory 2-6524

CONTRACTORS - BUILDERS

Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS

(REMODELING)

Atlieku cemento, karpentierio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiestiuose.

PETRAS POCIUS

6508 So. Talman Ave.

GRovehill 6-7692 arba LAfayette 3-1209

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminalai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile idėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS

6828 SO. MAPLEWOOD AVE.

HEmlock 4-5848

State me

NAMŲ, GARAŽŲ

ir atliekame visus statybos ir per-tvarkymo (remodeling) darbus.

MASTER BUILDERS

GENERAL CONTRACTING CO.

(Sav.: V. Sodeika ir J. Skorubskas)

1600 SO. 48th COURT

Cicero 50, Ill.

Tel.: Olympe 2-7381

TŌwnhall 3-4236

Wake Up! Look Up! Sign Up!

GROUND OBSERVER CORPS

CALL CIVIL DEFENSE

Skaitykite "N-nas"

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

— SATURDAY, JANUARY 5, 1957

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

ENGINEERS - STRESS ANALYSIS

Expanding, progressive California firm has attractive career positions available for M. E.'s with some basic experience in stress analysis.

We are subsidiary of large California Aircraft Company and offer numerous opportunities for promotion to \$15,000 a year pay brackets within two years. Starting salaries are five figures for qualified persons.

Living quarters are available in beautiful ranch style homes in nearby Tracy. Three Week Paid Vacation. Hospitalization.

Representative will be in Chicago January 22.

Write full details of education and experience including home telephone number to:

RICHARD J. VOCKERY

NEPTUNE ENGINEERING CO.

BRENTWOOD, CALIFORNIA

• SVEICUOTOJAI
• ARC WELDERS

Reikalingas patyrimas produkcijoj. Unijos imonė.

Visi dirbančioji priedai.

FOLEY & LAVISH ENGINEERING CO., 1235 So. Campbell Ave.

MEDŽIO DARBININKAI, baldų apmušinėtojai, patyrę. Pastovus darbas, be atleidimų. Maža suganti imonė, 8 metų senumo. Geras atlyginimas, apmokamos atostogos ir šventės, draudimas. Taipgi reikalingas patyrimas PRIŽIŪROTOJAS. 1725 West Division Street.

MEDŽIO RAIZYTOJAS (WOODTURNER)

\$1.75 PER VALANDĄ

ADLER JONES CO.

521 SO. WABASH

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TAVERNA parduodama, gera pelninga vieta, vakarinėje dalyje. 5 metų sutartis. Bud Kevin, Pilsen Brewing Co. Bishop 7-5000.

PARDUODAMA taverna, pilnai įrengta, labai švari. Zema nuoma. Geras 3 kambarių butas užpakalyje.

1417 S. 49th Court, Cicero

BARBERNĖ — 2713 W. 43rd Street. Teisingas pasiūlymas nebus atmetas. Savininkas apleidžia valstybę. Pajamų virš \$100 į savaitę. 5 metų sutartį galima gauti. Lūdlūd 2-0897.

PARDUODAMA mūrinė krautuvė su 8 kambarių butu užpakalyje. 47½ pėdų sklypas. Karšto vandens šiluma. Tinka betkokiam bizniui. Gera vieta naujoje apylinkėje, arti 55th ir Kedzie. Maisto ir mėsos krautuvės įrengimai įskaitomi. Prieinama kaina. Savininkas: RE 7-7647.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai

Moderniška 3 gab. maudynė \$199.00. Automat. vandens šildytuvai \$79.00. Kabinetas ir sinkas \$89.00.

SUJUNGIMAI VĖLTUI

12x15 kamb. įsklojimas su pamuštu linoleumu \$19.95.

FRANK BRABEC

51st and Damen Ave. HE 4-3200

PARDUODAMA sofa, 9x12 kilimas su guminiu padu, lempos ir stalai, 16" RCA televizijos aparatas. Už geriausią pasiūlymą.

Skambinti: PALISADE 5-4723

NORĖČIAU pirkti vartotą šaldytuvą.

Pranešti telefonu Victory 2-6524

CONTRACTORS - BUILDERS

Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS

(REMODELING)

Atlieku cemento, karpentierio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiestiuose.

PETRAS POCIUS

6508 So. Talman Ave.

GRovehill 6-7692 arba LAfayette 3-1209

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminalai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile idėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS

6828 SO. MAPLEWOOD AVE.

HEmlock 4-5848

State me

NAMŲ, GARAŽŲ

ir atliekame visus statybos ir per-tvarkymo (remodeling) darbus.

MASTER BUILDERS

GENERAL CONTRACTING CO.

(Sav.: V. Sodeika ir J. Skorubskas)

1600 SO. 48th COURT

Cicero 50, Ill.

Tel.: Olympe 2-7381

TŌwnhall 3-4236

Wake Up! Look Up! Sign Up!

GROUND OBSERVER CORPS

CALL CIVIL DEFENSE

Skaitykite "N-nas"

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

— SATURDAY, JANUARY 5, 1957

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pard